

JAARVERSLAG

LOKAAL ROTTERDAM

2019

INHOUD

1. Voorwoord

3

2. Projecten

4

- 2.1 BCO
- 2.2 MO
- 2.3 Overige opdrachtgevers

6

22

53

3. Organisatie

50

- 3.1 Stichtingsbestuur
- 3.2 Medewerkers en platforms
- 3.3 Communicatie
- 3.4 Financiën

50

50

51

52

4. Jaarrekening

54

- 4.1 Balans per 31 december 2019
- 4.2 Exploitatierekening over 2019
- 4.3 Waarderingsgrondslagen
- 4.4 Toelichting op de balans per 31 december 2019
- 4.5 Toelichting op de exploitatierekening per 31 december 2019
- 4.6 Specificatie opbrengsten 2019
- 4.7 Begroting t.o.v. exploitatieresultaat

54

55

56

57

60

61

62

1. VOORWOORD

Vijfentwintig jaar geleden is onze organisatie opgericht. In die jaren is er enorm veel veranderd in de lokale democratie en bestuursstructuur. LOKAAL heeft gedurende deze tijd altijd vinger aan de pols gehouden en dit jubileum was dan ook een goede aanleiding om de diverse activiteiten die LOKAAL organiseert in de schijnwerpers te zetten. Dit werd gedaan met een avondvullend programma in de bibliotheek waarbij deelnemers deels hun eigen programma konden samenstellen, puttend uit het rijke trainings- en cursusaanbod van LOKAAL. Ook kon er kennisgemaakt worden met de jongeren van YoungO10. De avond werd afgesloten met een uniek afsluitend symposium met als overkoepelende vraag: (G)een visie op lokale democratie? Een ontwerp voor Rotterdam als weerbare stad. Het symposium werd ingeleid door een *keynote* door burgemeester Aboutaleb waarin de onmisbaarheid van LOKAAL voor Rotterdam werd benadrukt. Een deel van de reguliere activiteiten van LOKAAL stond dan ook in het teken van dit feestelijk gevierde jubileum, dat in het najaar van 2019 heeft plaatsgevonden.

Naast de lopende projecten was er in het najaar ruimte voor reflectie op onze activiteiten en bezinning op de toekomst van de Stichting. Het nieuw geïnstalleerde bestuur stond te trappelen om de directie te ondersteunen in het verstevigen en bestendigen van LOKAAL, waarbij LOKAAL wel wordt opgevat als een mand met groeibriljanten.

De komende jaren blijven we al onze energie besteden aan beproefde en innovatieve activiteiten die maatschappelijke en politieke participatie stimuleren en de politiek en Rotterdammers bij elkaar brengen, met als doel een vitale Rotterdamse democratie vorm te geven. Dit is en blijft harder nodig dan ooit en we zijn er dan ook erg trots op dat Rotterdam als enige stad in Nederland door middel van onze Stichting structureel aandacht besteedt aan het versterken van de lokale democratie.

De komende jaren willen wij ons daarbij specifiek richten op jongeren en het onderwijzen van vaardigheden en skills die nodig zijn om samen te leven in een in alle opzichten pluriforme stad. LOKAAL heeft hierbij een speciale focus op dialoog en publiek gesprek als een praxis; een permanent leerproces waarin theorie en praktijk steeds opnieuw verbonden worden.

Rotterdam, juni 2020

2.PROJECTEN

Stichting LOKAAL Rotterdam is vijftientwintig jaar geleden opgericht door de Rotterdamse gemeenteraad met als doelstelling de afstand tussen Rotterdammers en de gemeentepolitiek te verkleinen en de relatie tussen de inwoners van Rotterdam en hun stadsbestuur te verbeteren.

LOKAAL organiseert cursussen, publieksdebatten en tal van andere activiteiten. Met als gemeenschappelijk doel: Rotterdammers meer bij hun stad betrekken – en andersom. Met ‘stad’ wordt niet alleen het politieke bestuur bedoeld, maar ook de eigen buurt, lokale belangengroepen en andere maatschappelijke organisaties waarin je als vrijwilliger actief kunt zijn.

Onze doelgroep

LOKAAL richt zich op alle Rotterdammers met (latente) maatschappelijke en politieke belangstelling. Sommige van deze mensen zijn actief, andere niet. Speciale aandacht is er voor jongeren. Daarnaast richten wij ons op (kandidaat-)politici, bestuurders en beleidsmakers op het niveau van de gemeente en van de Rotterdamse gebieden.

Onze missie

Democratie begint bij de bron: goed burgerschap. Zeker in Nederland hebben we daarin een vlag hoog te houden: de burger is in dit land al eeuwenlang ‘eigenaar’ van de lokale democratie.

Tegenwoordig staat de democratie voortdurend onder druk. Vanwege internationale en nationale ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en privacy, maar ook door de toenemende (zorg)taken die de lokale politiek op haar schouders krijgt.

In een in alle opzichten pluriforme stad, een stad die het open debat hoog in het vaandel heeft staan, kan het bovendien behoorlijk schuren; tussen politici en burgers en tussen politici en burgers onderling.

Zeker in een stad als Rotterdam met de meest diverse bevolking van Nederland heeft de lokale democratie permanent onderhouden te worden. Meer dan ooit is er behoefte aan skills en vaardigheden om in deze stad te kunnen leven met het verschil. Wij geloven in en staan voor een open en scherp gesprek met de stad, waarin de directe, levendige invloed zichtbaar is en de Rotterdamse democratie blijvend richting krijgt.

Dat is de missie van LOKAAL. Onafhankelijk, neutraliteit, toegankelijkheid en nieuwsgierigheid vormen onze kernwaarden.

Onze visie

LOKAAL beschouwt zichzelf als de ‘onderhoudsmonteur’ van de Rotterdamse lokale democratie. Actuele maatschappelijke en politieke vragen van de stad vormen onze motor, passie voor de betrokken burger onze brandstof.

Tussen straat en stadhuis, tussen universiteit en buurthuis, tussen raadszaal en debatcentrum, tussen school en kerk, synagoge of moskee: daar bevindt zich ons werkterrein

waarbij de dialoog ons belangrijkste instrument is. Niet om – in eerste instantie – consensus te bereiken, maar om te leren van elkaars verschillen. We zien het daarbij als onze verantwoordelijkheid om zo veel mogelijk (jonge) Rotterdammers te bereiken. Zo willen we bijdragen aan een sterke publieke sfeer en daarmee aan een vitale en veerkrachtig Rotterdamse democratie.

De directe, levendige wisselwerking tussen burgers en bestuurders, maar ook tussen bestuurders en burgers onderling ondersteunen, faciliteren en organiseren wij als LOKAAL. Ook de kennis die deze wisselwerking oplevert willen we borgen, overdraagbaar maken en een plek geven in het geheugen van de stad. De voorbereiding voor het gesprek/debat, het scholen en trainen en het stadsonderzoek doen we samen met verschillende maatschappelijke partners, in opdracht van de gemeente Rotterdam.

Opdrachtgevers

In dit verslag hebben we de activiteiten onderverdeeld op basis van onze belangrijkste subsidiegevers, te weten BCO (Bestuurs- en Concern Ondersteuning) van de gemeente Rotterdam, (2.1) het cluster MO (Maatschappelijke Ontwikkeling) van de gemeente Rotterdam (2.2) en de groep overige opdrachtgevers (2.3).

Sinds haar oprichting ontvangt LOKAAL een jaarlijkse subsidie van de BCO van de gemeente Rotterdam, die LOKAAL blijvend in staat stelt om de afstand tussen Rotterdammers en de gemeentepolitiek te verkleinen en de relatie tussen de inwoners van Rotterdam en hun stadsbestuur te verbeteren. Sinds enkele jaren wordt aanvullend subsidie verstrekt voor de organisatie van 010Debatten in samenwerking met het AD Rotterdams Dagblad.

Behalve voor BCO voert LOKAAL een reeks projecten uit die gefinancierd worden door het cluster MO, te weten het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) en de ondersteuning van Young010, de Rotterdamse jongerenadviesraad. LOKAAL geeft hiermee invulling aan het beleid van de gemeente op het gebied van jongerenparticipatie.

Tenslotte is er een aantal projecten uitgevoerd voor verschillende opdrachtgevers. Het gaat om projecten die LOKAAL jaarlijks uitvoert, bijvoorbeeld de socratische dialogen op het Mbo in het kader van het project 'Durf te denken', en het Vrijheidsdebat van 5 mei. Eenmalig was het verzorgen van socratische dialogen op verschillende Rotterdamse basisscholen in opdracht van Code Groen.

Tot slot is LOKAAL in 2019 in opdracht van de Rotterdamse griffie begonnen met het organiseren van een Jongerentop die in 2020 zal plaatsvinden.

2.1 BCO

VERANTWOORDING SUBSIDIE BESTUURS- EN CONCERNONDERSTEUNING, GEMEENTE ROTTERDAM, 1 JANUARI T/M 31 DECEMBER 2019

De Bestuurs- en Concernondersteuning (BCO) van de gemeente Rotterdam heeft stichting LOKAAL Rotterdam bij schrijven van 19 december 2018 een subsidie verleend ter hoogte van €144.000, kenmerk SUB.18.06.00272.SBSA. Deze subsidie is verleend voor de organisatie van cursussen, masterclasses, lezingen, debatten, dialogen en overige activiteiten.

Daarnaast is een eenmalige subsidie verleend ter hoogte van €15.000 voor de organisatie van het 010 Debat in samenwerking met het AD Rotterdams Dagblad.

Tevens is een eenmalige subsidie verleend ter hoogte van €10.000 voor de organisatie van activiteiten in het kader van het 25-jarig jubileum van Stichting LOKAAL Rotterdam.

In deze rapportage vindt u de resultaten van januari tot en met december 2019. We voldoen hiermee aan de afspraak om verantwoording af te leggen over de resultaten. Wijzigingen in opzet en uitvoering van de activiteiten vindt u ook in deze rapportage, evenals een toelichting.

CURSUSSEN EN TRAININGEN

Basiskennis gemeentepolitiek en lokale democratie

In ons jaarplan is opgenomen dat LOKAAL in 2019 tweemaal een Basiscursus Gemeentepolitiek en éénmaal een masterclass Gemeentepolitiek verzorgt. In de eerste helft van het jaar hebben we één Basiscursus en één Masterclass gerealiseerd. De cursussen verschillen van elkaar in niveau en opzet; op deze manier bedienen we een zo'n groot mogelijke doelgroep en kunnen deelnemers van de Basiscursus doorstromen naar de Masterclass. In het najaar vond één Basiscursus plaats.

Op basis van de programmering en de evaluaties van vorige edities is ervoor gekozen de Masterclass Gemeentepolitiek om te dopen tot Masterclass lokale democratie. De inhoud van de reeks bijeenkomsten reikt verder dan (alleen) de gemeentepolitiek. Door de naamsverandering dekt de titel de inhoud beter.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
Basicursus Gemeentepolitiek	2 (4 dagdelen van 2,5 uur per cursus)	2
Basiscursus Gemeentepolitiek #1 – In samenwerking met de Rotterdamse Volksuniversiteit		
Startdatum	Dinsdag 29 januari 2019	
Trainer	Fouad el Haji / John Bijl	
Gastprekers	Jeroen Oppelaar Gemeente Rotterdam	

	Maarten Struijvenberg Raadslid Leefbaar Rotterdam
Aantal deelnemers	18 inschrijvingen / 15 deelnemers
Basiscursus Gemeentepolitiek #2 – In samenwerking met de Rotterdamse Volksuniversiteit	
Startdatum	Dinsdag 25 september 2019
Trainer	Fouad el Haji
Gast sprekers	Jeroen Oppelaar Gemeente Rotterdam Duygu Yildirim Raadslid PvdA Rotterdam
Aantal deelnemers	14 inschrijvingen / 12 deelnemers

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
Masterclass lokale democratie	1 (4 dagdelen van 2,5 uur per cursus)	1
In samenwerking met Leeszaal West		
Startdatum	Woensdag 22 mei 2019	
Gast sprekers	Maurice Specht Onderzoeker en initiatiefnemer Leeszaal West Lot Mertens Gebiedsmanager gemeente Rotterdam Gerard Drosterij Politiek filosoof Ewoud Kieviet Journalist Tanya Hoogwerf Raadslid Leefbaar Rotterdam Maarten Rienks Trainer Socratische gespreksmethode Liesbeth Levy Directeur LOKAAL	
Aantal deelnemers	10 inschrijvingen / 10 deelnemers	

Deliberatieve democratie

In ons jaarplan vermeldde wij dat in 2019 twee keer de introductiecursus Dialoog aangeboden wordt en twee keer de Verdiepingscursus Dialoog. In deze leerlijn staan de ervaringen (qua inhoud en methodiek) en organisatie opgedaan tijdens de G1000 Rotterdam in 2017 centraal. In 2019 heeft de introductiecursus Dialoog twee keer *in company* (Code Groen) plaatsgevonden en zijn de twee verdiepingscursussen ingedikt tot één cursus.

De introductiecursus Dialoog is bedoeld voor gespreksleiders (in spe). In de training worden de uitgangspunten en principes van de (socratische) dialoog uitgelegd en maken de deelnemers zich de gespreksregels en de gespreksstructuur eigen. Naast inzicht in de methode en de achtergrond is het belangrijk dat de deelnemers in de gelegenheid worden gesteld er mee te oefenen en passende vaardigheden te trainen. Na de training zijn de gespreksbegeleiders in principe in staat zelfstandig een dialoog te begeleiden.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
Introductiecursus Dialoog	2 (2 dagdelen van 2,5 uur per cursus)	2

In company Code Groen	
Datum	Vrijdag 22 februari
Trainers	Maarten Rienks en Nienke van Wijk
Aantal deelnemers	10 personen
In company Code Groen	
Datum	Dinsdag 5 maart
Trainers	Maarten Rienks en Nienke van Wijk
Aantal deelnemers	10 personen

De verdiepingscursus Dialoog betreft een cursus die wordt aangeboden aan de tafelvoorzitters en andere geïnteresseerden die eerder kennis hebben gemaakt met de socratische gespreksmethode en ervaring hebben in het begeleiden van gesprekken. Zij leren de basisvaardigheden om de (socratische) dialoog te kunnen leiden (inzicht in proces en valkuilen socratische dialoog). En er is ruimte voor het toepassen van varianten, zoals grondslagen analyse; kardinale deugden; diversie vooroefeningen.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
Verdiepingscursus Dialoog	2 (3 dagdelen van 2,5 uur per cursus)	1 (3 dagdelen van 4,5 uur per cursus)
Open inschrijving		
Datum	Donderdag 6, 13 en 27 juni 2019	
Trainer	Maarten Rienks	
Aantal deelnemers	8 personen	

Debatklas/maatwerktraining

In overleg met de accounthouder is besloten de debatklas/maatwerktraining in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van LOKAAL op 26 november 2019.

DEBAT EN DIALOOG

010-Actueel

010-Actueel is hét debatpodium voor iedere Rotterdammer die wil meepraten over actuele Rotterdamse onderwerpen. Rotterdammers, politici, deskundigen en belanghebbenden gaan op z'n Rotterdams met elkaar in gesprek: open, stevig en direct. Het is de plek waar ideeën en meningen worden uitgewisseld, problemen worden aangekaart en oplossingen worden bedacht.

Er zijn in het eerste half jaar drie debatten georganiseerd op verschillende locaties.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
010-Actueel	6	3

#1 Jongeren Verkiezingsdebat Zuid- Holland

Samen met studenten van het Albeda organiseerde LOKAAL in het kader van de aankomende Provinciale Statenverkiezingen een jongerenverkiezingsdebat. De studenten van het Albeda leverden in de weken voorafgaand aan het debat input voor de stellingen. Ook introduceerden zij de politici en waren ze aanwezig op het podium.

Datum	Donderdag 14 maart 2019
Presentator	Geert Maarse
Gasten	• Sarah Alsahawi CDA Zuid-Holland, nr. 8 • Tobias Grond D66 Zuid-Holland, nr. 7 • Marije van Hell SP Zuid-Holland, nr.3 • Jonathan Thijs GroenLinks Zuid-Holland, nr. 17 • Rosalie Bedijn PvdA Zuid-Holland, nr. 5 • Francine Heijnen VVD Zuid-Holland, nr. 14
Aantal bezoekers	100 personen
Locatie	MBO Theaterschool (Pieter de Hoochweg 222)
Samenwerking	Albeda College en Young010 (co-financiering: SMDR)

#2 H.J.A. Hofandlezing door Ronald Leopold

Dilemma's in de schaduw van het verleden

Het bombardement van Rotterdam op 14 mei 1940 was de opmaat tot de bezetting van ons land door nazi-Duitsland. Van de ene dag op de andere werden mensen voor dilemma's gesteld, die bepalend zouden zijn voor hun lot of dat van anderen. Wie van het verleden wil leren doet er goed aan zich in deze dilemma's te verdiepen. De geschiedenis is een optelsom van de keuzes die mensen maken, niet alleen in oorlogstijd maar ook in vreedstijd. We spiegelen onze levens aan de gebeurtenissen van toen, zoeken de verschillen en overeenkomsten en vragen ons af welke de morele dilemma's van de eigen tijd zijn. Een zoektocht in de schaduw van het verleden naar wie wij zijn en wie wij willen zijn.

Datum	Dinsdag 14 mei 2019
Presentator	Liesbeth Levy
Gasten	• Ronald Leopold • Burgemeester Aboutaleb • Gyzlene Kramer Zeroual
Aantal bezoekers	170 personen
Locatie	Bibliotheektheater Centrale Bibliotheek Rotterdam
Samenwerking	Initiatiefgroep 14 mei

#3 Jongeren Verkiezingsdebat Europa

Op maandag 20 mei organiseerde Stichting LOKAAL Rotterdam een jongerenverkiezingsdebat in het kader van de Europese Parlementsverkiezingen die op 23 mei plaatsvonden. Dit debat organiseerden wij samen met Rotterdamse jongeren: Mbo-studenten van zowel Albeda als Zadkine én leden van de Rotterdamse jongerenraad Young010.

De studenten van Albeda en Zadkine en de leden van Young010 hebben in de weken voorafgaand aan het debat input geleverd voor de inhoud van het debat. Ook introduceerden zij de stellingen en konden zij vragen stellen aan de kandidaten.

Datum	Maandag 20 mei 2019
Presentator	Geert Maarse
Gasten	• Raoul Boucke D66 • Sara Murawski SP • Jimmy Bastings CDA • Johan van Rijn VVD • Fardau Procee PvdA • Bibi Wielinga Volt • Gideon Everduim Denk • Dirk-Jan Koch GroenLinks
Aantal bezoekers	40 personen
Locatie	Raadzaal Stadhuis, Coolensingel 40

In overleg met de accounthouder is besloten drie 010-Actueel debatten in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van LOKAAL op 26 november 2019.

Politiek café DRAAD

DRAAD is dé politieke talkshow van Rotterdam. Het is de plek waar raadsleden elkaar informeel ontmoeten en waar bewoners en belanghebbenden zich kunnen verdiepen in thema's die van belang zijn voor de stad en waar op (korte) termijn besluitvorming over plaatsvindt in het stadhuis. Iedere maand word je zo bijgepraat over de politieke actualiteit en ontmoet je Rotterdamse politici. Locatie: Arminius.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
DRAAD	8	6

#1 Wat voor haven wil Rotterdam hebben?

De Rotterdamse haven is belangrijk voor de lokale, regionale en landelijke economie. Uit een recent onderzoek blijkt dat zij zelfs belangrijker is dan we al dachten. De haven is, net als vrijwel alle bedrijfstakken, onderhevig aan sociale en economische ontwikkelingen. In een branche waarin termen als fossiele brandstof, chemie en zware industrie je om de oren vliegen, lijken duurzame energie en de door de politiek gewenste energietransitie een ver-van-mijn-bed-show. Hoe staat het met de duurzaamheidsambities van de Rotterdamse

haven? Wat zijn de gevolgen van de energietransitie op korte en lange termijn voor de haven, de stad en haar inwoners?

In DRAAD gingen we op dinsdag 22 januari in gesprek over de vraag hoe duurzaam de Rotterdamse haven is, maar vooral hoe duurzaam zij kan en moet worden. Welke rol is er weggelegd voor de politiek, het Havenbedrijf en het bedrijfsleven?

Op de politicibank o.a.: Ellen Verkoelen (50PLUS), Dennis Tak (PvdA), Ruud van der Velden (PvdD), Bas van Noppen (Nida), Stephan Leewis (GroenLinks), Christel Monrooij (CU-SGP), Maurice Meeuwissen (PVV) en Dieke van Groningen (VVD).

Column: Inge Janse.

Datum	Dinsdag 22 januari 2019
Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Bart Kuipers Senior researcher Haveneconomie en auteur van het rapport 'Het Rotterdam Effect' • Ties Joosten Platform 'Follow the Money' • Adriaan Visser Wethouder Financiën, Organisatie, Haven, Grote Projecten • Alice Krekt Deltalings Energy Forum • Nico van Dooren Havenbedrijf Rotterdam
Aantal bezoekers	125
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius

#2 Lijsttrekkersdebat Provinciale Statenverkiezingen

Op 20 maart vonden de verkiezingen voor de Provinciale Staten plaats. Op de avond voorafgaand aan de verkiezingen stond DRAAD in het teken van deze verkiezingen. We begonnen de avond met een verhelderend mini-college over het wie, wat, waar en waarom van de Provinciale Statenverkiezingen. Daarna gingen de lijsttrekkers uit Zuid-Holland met elkaar in debat. Na afloop van het debat konden bezoekers in informele setting in gesprek met de kandidaten.

Datum	Dinsdag 19 maart 2019
Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Adri Bom-Lemstra lijsttrekker CDA Zuid-Holland • Ria Oosterop lijsttrekker D66 Zuid-Holland • Lies van Aelst lijsttrekker SP Zuid-Holland • Berend Potjer lijsttrekker GroenLinks Zuid-Holland • Anne Koning lijsttrekker PvdA Zuid-Holland • Jeannette Baljeu nr. 2 VVD Zuid-Holland
Aantal bezoekers	60 personen
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius.

#3 Dossier schone lucht

Dit jaar wordt exact 50 jaar de luchtkwaliteit in onze regio gemeten door DCMR Milieudienst Rijnmond. Tijd om in de politieke talkshow DRAAD stil te staan bij onze lucht. Wat zijn de feiten? Welke effecten heeft schone of juist vervuilde lucht op onze gezondheid? Wat is de opbrengst van de metingen door burgers aan het meetnet? Welke maatregelen moeten er genomen worden om de laatste 'meters' te kunnen maken op het gebied van schone lucht? Welke stappen zijn we als burgers bereid te zetten en wat willen we daar voor laten?

In DRAAD: Dossier gezonde lucht maken we de balans op.

Op de politicibank o.a.: Ellen Verkoelen (50PLUS Rotterdam), Jeroen Postma (GroenLinks Rotterdam), Ruud van der Velden (PvdD) en Ada Dekker (GroenLinks Barendrecht).

Datum	Dinsdag 17 oktober 2019
Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Arno Bonte (wethouder Duurzaamheid, Luchtkwaliteit & Energietransitie) • Lex Burdof (hoogleraar determinanten van de volksgezondheid aan het Erasmus MC) • Sef van den Elshout (coördinator Kennis en Analyse Luchtkwaliteit DCMR) • Margreet Hovenkamp (vertegenwoordiger bewonersgroep Hillegersberg) • Tanja de Jonge (wethouder Lokale initiatieven, wijkgericht werken, duurzame gemeente en cultuur van gemeente Barendrecht)
Aantal bezoekers	80
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius

#4 Ahmed Aboutaleb. Overal de eerste.

Al 10 jaar bestuurt hij als burgemeester onze stad, Ahmed Aboutaleb. Verguisd en bejubeld, geliefd en soms gehaat. Wat betekent Aboutaleb voor de stad Rotterdam en de rest van de wereld?

Deze speciale editie van de politieke talkshow DRAAD staat helemaal in het teken van de (ongeauteuriseerde) biografie die Ruben Koops en Elisa Hermanides over Ahmed Aboutaleb schreven. Koops en Hermanides zijn beiden te gast en vertellen onder leiding van Francisco van Jole over de totstandkoming van hun boek en natuurlijk over Aboutaleb: zijn karakter, zijn carrière en zijn omgeving. Aansluitend aan de boekpresentatie praten we hier met Aboutaleb-kenners en (politieke) vrienden en vijanden over door.

Datum	10 november 2019
-------	------------------

Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Ruben Koops (auteur) • Elisa Hermanides (auteur)
Aantal bezoekers	80
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius

#5 Parkhaven

Aan de Rotterdamse Parkhaven, vlak naast Het Park, moet een nieuwe wijk verrijzen met 700 woningen. Het plan is een initiatief van Parkhaven Partners en kan op enthousiasme rekenen van wethouder Bas Kurvers. Maar het plan stuit ook op verzet.

Na bijna zesduizend handtekeningen, een negatief advies van de gebiedscommissies Centrum en Delfshaven én een aanhoudende stroom officiële bezwaarschriften is het duidelijk: veel mensen zijn faliekant tegen [woningbouw aan de Parkhaven](#), aan weerszijden van de Euromast. Hoe nu verder?

Parkhaven Partners voert op dit moment een haalbaarheidsonderzoek uit en hoopt begin volgend jaar de resultaten te kunnen presenteren.

Maar voordat het zover is peilen we in deze editie van DRAAD de stemming en gaan met de verschillende betrokkenen in gesprek.

Wat is de gedroomde toekomst van het Parkhaven-gebied? Wat kunnen we leren van de gang van zaken tot nu toe? En hoe zorg je dat de ontwikkeling van nieuwe bouwprojecten in Rotterdam in het algemeen gebeurt op een voor alle betrokken partijen zo bevredigend mogelijke manier?

Datum	19 november 2019
Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Wethouder Kurvers (Bouwen, wonen en energietransitie gebouwde omgeving) • Joost Westerweel (deskundige op het gebied van burgerparticipatie en gemeenterecht) • Peter van der Gugten (Parkhaven Partners) • Jan Konings (architect) • Ferrie Weeda (columnist Vers Beton) • Bas van Herpen (Focusgroep Groen Parkhaven)
Aantal bezoekers	80
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius

#6 Beste politicus van Rotterdam 2019

In deze eindejaarstalkshow komen alle grote én kleinere Rotterdamse politieke gebeurtenissen aan bod.

De gemeenteraad, het hoogste orgaan van Rotterdam, bepaalt voor iedereen heel veel van het dagelijks leven. Dat doen de 45 gemeenteraadsleden samen, maar de een zit vaker en steviger aan de knoppen dan de ander. Welke Rotterdamse politicus bepaalde het meest de agenda? Wie was leidend in de publieke opinie? En: wie kreeg het meest voor elkaar? Een jury, bestaande uit Ewoud Kieviet (NOS), Monica Beek (AD/Rotterdams Dagblad), Guido van Eijck (o.a. Investico, Vers Beton), Jan-Roelof Visscher (Rijnmond) en Eppo König (NRC) beslist wie zich een jaar lang beste politicus van Rotterdam mag noemen. Genomineerd waren: Stephan van Baarle (Denk), Nadia Arsieni (D66) en Gerben Vreugdenhil (Leefbaar Rotterdam). Gerben Vreugdenhil won. Tevens vond er een politieke pubquiz plaats.

Datum	13 december 2019
Presentator	Francisco van Jole
Gasten	• Stephan van Baarle (Denk) • Nadia Arsieni (D66) • Gerben Vreugdenhil (Leefbaar Rotterdam)
Aantal bezoekers	60
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. Arminius

In overleg met de accounthouder is besloten twee edities van DRAAD in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van LOKAAL op 26 november 2019.

010 Debat

In samenwerking met het AD Rotterdams Dagblad en de Bibliotheek Rotterdam organiseerde LOKAAL een debat naar aanleiding van het televisieprogramma Het Rotterdam Project, gepresenteerd door Beau van Erven Dorens.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
010 Debat	2	1

Het Rotterdam Project

Drie jaar na de opnames van 'The Amsterdam Project' is Beau van Erven Dorens terug met 'Het Rotterdam Project'. Niet zonder reden, want het aantal daklozen in Nederland stijgt nog steeds. De afgelopen maanden was bij RTL4 te zien hoe Beau vijf Rotterdamse daklozen hielp in hún strijd van de straat te komen. Hierbij kregen zij hulp van het Leger des Heils, een team van experts én Beau.

'Het Rotterdam Project' is het indrukwekkende verhaal van vijf daklozen die het leven weer richting proberen te geven. De daklozen moeten het zelf willen en zelf doen, met doorzettingsvermogen, veerkracht en hetzelfde lef waarmee ze zich jarenlang op straat overeind hebben weten te houden. De dakloze Soufyan (20), Stephany (24) en haar

pasgeboren zoontje, Patrick (43), Hilde (54) en Yvar (28) kregen van en via Beau alle hulp die ze nodig hebben én een pinpas met 10.000 euro.

Hoe zal dit experiment in Rotterdam uitpakken? Zal de vonk van een beetje publieke aanmoediging en genegenheid op de daklozen overslaan en hun wilskracht aanvuren om de problemen in hun leven aan te pakken? Of zal het allemaal voor niets zijn? Hoe overdraagbaar zijn de lessen van 'Het Rotterdam Project'? Hoe en of kan een televisieprogramma als 'Het Rotterdam Project' het verschil maken?

Datum	Dinsdag 5 februari 2019
Presentator	Ernest van der Kwast
Gasten	• Beau van Erven Dorens Presentator Het Rotterdam Project • Angela de Jong Tv-recensente AD • Frank van der Schee Straatadvocaat • Ds. Dick Couvée Pauluskerk • Marcel Slockers Huisarts en straatdokter • Sven de Langen Wethouder Volksgezondheid, zorg, ouderen en sport • Patrick, Hilde en Soufyan Deelnemers Het Rotterdam Project
Aantal bezoekers	170 personen
Samenwerking	Georganiseerd door LOKAAL i.s.m. AD Rotterdams Dagblad en Bibliotheek Rotterdam.

Op verzoek van de hoofdredacteur van het AD en met goedkeuring van de gemeente Rotterdam (Gerard Smulders) is het tweede 010 debat verplaatst naar 8 september 2020. Er zijn al wel uren gemaakt voor dit debat die niet meegenomen kunnen worden naar 2020.

OVERIGE ACTIVITEITEN BCO

Naast de trainingen en debatten voert LOKAAL jaarlijks kleinschalige activiteiten uit met als doel Rotterdammers, met name jongeren en studenten, meer bij de stad en de politiek te betrekken. Vrijwel alle activiteiten zijn voor elk niveau toepasbaar en te integreren in bestaande activiteiten. In sommige gevallen worden de activiteiten uitgevoerd op basis van cofinanciering.

Jaarplan 2019	Beoogd aantal	Gerealiseerd aantal
Overige activiteiten	10 (20 tot 25 deelnemers per activiteit)	10
Op 13 maart zat de directeur van LOKAAL een debat voor met leerlingen van Zadkine college en kandidaten voor de Provinciale Statenverkiezingen.		
Datum	Woensdag 13 maart	
Debatleider	Liesbeth Levy	
Aantal deelnemers	60	
Samenwerking	Zadkine	
Op woensdag 5 juni en op 14 januari heeft de directeur van LOKAAL respectievelijk twee gastcolleges aan de opleiding Levensbeschouwing van de Fontys Hogeschool gegeven over G1000 Rotterdam.		
Datum	Woensdag 5 juni en 14 januari	
Debatleider	Liesbeth Levy	
Op donderdag 26 september heeft de directeur van Lokaal een Masterclass lokale democratie gegeven aan de leden van de BKB Academie.		
Datum	26 september 2019	
Debatleider	Liesbeth Levy	
Aantal deelnemers	30	
De directeur van LOKAAL heeft in opdracht van de gemeente Rotterdam een verkenning gedaan naar de opzet en financiering van een beurs die de naam van de in 2019 overleden journalist Mark Hoogstad draagt.		
Datum	April t/m september 2019	
Uitvoering verkenning	Liesbeth Levy	
Vier lessen Socratische dialoog op het Albeda afdeling economie en dienstverlening.		
Datum	2 maal op 4 december en tweemaal op 10 december 2019	
Docent	Andert Loman	
Aantal deelnemers	25 inschrijvingen per les	
Een socratische les tijdens Vrijheidstour van Albeda in het kader van 75 jaar vrijheid.		
Datum	10 december 2019	

Docent	Maarten Rienks
Aantal deelnemers	25 per les.

25-JARIG JUBILEUM LOKAAL

LOKAAL bestond in 2019 25 jaar, dit was de aanleiding om 10.000 euro extra subsidie aan te vragen om een symposium te organiseren over 25 jaar lokale democratie in Rotterdam. Dit verzoek werd ingewilligd met een eenmalige verhoging van de subsidie met het gevraagde bedrag.

Tijdens de voorbereiding van het symposium ontstond de wens het programma te verbreden zodat ook de 'gewone Rotterdammer' kennis kon nemen van het (totale) aanbod van LOKAAL. Doel daarbij was ook om LOKAAL stevig(er) te positioneren in de stad. Zowel in het publieksprogramma als in de begeleidende publicatie werden, heden, verleden en toekomst verbonden.

Het publieksprogramma werd voorafgegaan door een drietal socratische denksessies met de belangrijkste stakeholders van LOKAAL. De opbrengsten van deze gesprekken zijn opgenomen in de publicatie in de vorm van een agenda van vragen voor de toekomst. De directeur van Lokaal schreef voorafgaand een opiniestuk voor Vers Beton en OPEN Rotterdam maakt een mooie reportage van de avond zelf.

Er is voor al deze extra activiteiten toestemming gevraagd om de uren en de externe budgetten van 3x 010-Actueel debatten, 2x DRAAD en een maatwerktraining te besteden aan de voorbereiding en de presentatie van dit jubileum. Hierdoor konden de uren van de medewerkers worden ingezet voor het symposium en konden tegelijkertijd alle prestaties gehaald worden. Gezien het feit dat LOKAAL slechts een prestatiesubsidie krijgt waaruit ook de overhead bekostigd moet worden de beste oplossing om een mooi en rijk jubileumprogramma te maken.

In overleg met de accounthouder is besloten 3x 010-Actueel debatten in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van Lokaal.

010-Actueel #4 Denkontbijt (G)een visie op lokale democratie? Thema: Publiek gesprek.

In drie sessies werd er in een groep onder leiding van een ervaren gespreksleider op socratische wijze ingegaan op het centrale thema van het jubileumsymposium van LOKAAL, (G)een visie op lokale democratie. Dit gebeurde langs de drie programmalijnen van LOKAAL (publiek gesprek, jong in Rotterdam en de LOKAAL Academie).

Datum	Dinsdag 29 oktober 2019
Gespreksleider	Maarten Rienks.
Gasten	• Chantal Zeegers fractievoorzitter D66 Rotterdam • Tjalling Vonk fractievoorzitter CU-SGP • Rutger Wolfson directeur Arminius

	• Vera Bauman gemeente Rotterdam • Luc Opdebeeck directeur stichting Formaat • Rico Idris Young 010 • Ibrahim Acharki Young 010
Aantal bezoekers	12
Locatie	Het Industriegebouw
Samenwerking	Het Industriegebouw

010-Actueel #5 Denklunch (G)een visie op Lokale democratie? Thema: Jong in Rotterdam.

In drie sessies werd er in een groep onder leiding van een ervaren gespreksleider op socratische wijze ingegaan op het centrale thema van het jubileumsymposium van LOKAAL, (G)een visie op lokale democratie. Dit gebeurde langs de drie programmalijnen van LOKAAL (publiek gesprek, jong in Rotterdam en de LOKAAL Academie).

Datum	Woensdag 30 oktober
Gespreksleider	Maarten Rienks
Gasten	• Lot Mertens gemeente Rotterdam • Nuno Neto Young 010 • Erwin van Braam voorzitter bestuur LOKAAL • Gyzlene Kramer-Zeroual hoofd externe betrekkingen Albeda college • Eeva Liukku hoofdredacteur Vers beton • Chantelle Rogers directeur Music Matters
Aantal bezoekers	12
Locatie	Het Industriegebouw
Samenwerking	Het Industriegebouw

010-Actueel #6 Denklunch (G)een visie op Lokale democratie? Thema: Democratische vernieuwing.

In drie sessies werd er in een groep onder leiding van een ervaren gespreksleider op socratische wijze ingegaan op het centrale thema van het jubileumsymposium van LOKAAL, (G)een visie op lokale democratie. Dit gebeurde langs de drie programmalijnen van LOKAAL (publiek gesprek, jong in Rotterdam en de LOKAAL Academie).

Datum	Donderdag 31 oktober
Gespreksleider	Maarten Rienks
Gasten	• Chaimae Fadis voorzitter Young 010

	• John Bijl directeur Perikles instituut • David Koning De nieuwe Poort • Carolien Dieleman directeur EMI
Aantal bezoekers	10
Locatie	Het Industriegebouw
Samenwerking	Het Industriegebouw

In overleg met de accounthouder is besloten 2x DRAAD in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van LOKAAL.

DRAAD #7 (G)een visie op lokale democratie? Introductie.

Introductie

Ter ere van haar 25-jarig jubileum organiseerde LOKAAL een symposium waarin een voorschot wordt genomen op de uitdagingen van de toekomst als het gaat om de Rotterdamse lokale democratie. Het ging hierbij niet zozeer om het formuleren van kant en klare antwoorden, maar om het formuleren van vragen aan de stad. Het Centraal binnen het symposium stond de stelling dat de afgelopen vijftientig jaar door het stadsbestuur veel en stevig geïnvesteerd is in de dialoog tussen burger en bestuur maar dat vooralsnog van enige toenadering geen sprake lijkt. In het symposium werd geanalyseerd worden of dit ook daadwerkelijk het geval is, en zo ja, welke vormen van burgerschap een weerbare en toekomstbestendige Rotterdamse democratie nodig heeft. In de introductie van het symposium werd het aanwezige publiek op speelse wijze betrokken bij de vraagstelling, door middel van drie korte speeches, een 'Hoe-democratisch-ben-je-eigenlijk-QUIZ' een interview met oud-politica mevrouw H.C. ter Kuile.

Datum	26 november 2019
Gespreksleider	Liesbeth Levy
Gasten	• Ella Ter Kuile oud-politica en indiener van de motie • Gerard Drosterij politiek filosoof • Chaimae Fadis voorzitter Young010 • Erwin van Braam voorzitter bestuur Stichting LOKAAL
Aantal bezoekers	170
Locatie	Bibliotheektheater Rotterdam
Samenwerking	LOKAAL i.s.m. Bibliotheek Rotterdam.

DRAAD #8 (G)een visie op lokale democratie? Symposium.

Symposium

Ter ere van haar 25-jarig jubileum organiseerde LOKAAL een symposium waarin een voorschot wordt genomen op de uitdagingen van de toekomst als het gaat om de

Rotterdamse lokale democratie. Het ging hierbij niet zozeer om het formuleren van kant en klare antwoorden, maar om het formuleren van vragen aan de stad. Het Centraal binnen het symposium stond de stelling dat de afgelopen vijftientig jaar door het stadsbestuur veel en stevig geïnvesteerd is in de dialoog tussen burger en bestuur maar dat voorsnog van enige toenadering geen sprake lijkt. In het symposium werd geanalyseerd worden of dit ook daadwerkelijk het geval is, en zo ja, welke vormen van burgerschap een weerbare en toekomstbestendige Rotterdamse democratie nodig heeft deze vraag te onderzoeken werd een drietal gasten ondervraagd die met elkaar gemeen hebben dat ze hebben onderzocht welke gebeurtenissen hun sporen hebben nagelaten op het democratisch DNA van Rotterdam.

Het symposium werd ingeleid met een keynote van burgemeester Ahmed Aboutaleb.

Datum	26 november 2019
Gespreksleider	Geert Maarse
Gasten	• Arna Mačkić architect, onderscheiden met de Jonge Maaskantprijs 2017 • Leonard Ornstein journalist, schrijver van 'De jonge Fortuyn' • Halil Karaaslan programmamanager diversiteit & inclusie en docent maatschappijleer • Ahmed Aboutaleb burgermeester van Rotterdam
Aantal bezoekers	170
Locatie	Bibliotheektheater Rotterdam
Samenwerking	LOKAAL i.s.m. Bibliotheek Rotterdam.

In overleg met de accounthouder is besloten om de debatklas/maatwerktraining in te zetten voor de viering van het 25-jarig jubileum van LOKAAL.

Tijdens de jubileumviering van LOKAAL is deze maatwerktraining ingezet voor het zogeheten 'amuse programma'. Bezoekers konden in 30 minuten kennismaken met het aanbod van het cursus en trainingsprogramma van LOKAAL en kennismaken met de jongeren van Young010.

Iedere bezoeker kon twee van de volgende 'amuses' kiezen:

- **Stoomcursus cursus gemeentepolitiek** door **Fouad el Haji**;
- **Mini-workshop 'Leren debatteren'** door **Victor Vlam**;
- **'Socratische dialoog in 30 minuten'** door **Maarten Rienks**;
- **'Speech for each' – workshop speechen: do's & don'ts** door **Marjolein Nieuwdorp**;
- **Mini-talkshow 'Meer vrouwen in de politiek'** door **Marie-Anne van Reijen** met in tijdblok A: **Debora Fernald** (lid van de gebiedscommissie Kralingen Crooswijk namens GroenLinks) en in tijdblok B: **Dieke van Groningen** (gemeenteraadslid VVD);
- **'Jongerenparticipatie: Hoe betrek je jongeren bij besluitvorming?'** door de leden van de Rotterdamse jongerenadviesraad **Young010**.

2.2 MO

2.2.1 GROOT JONGERENDEBAT ROTTERDAM 2019

INLEIDING

Bij schrijven van 23 september 2018 met het dossiernummer 18.09.00298 heeft de directie Jeugd & Onderwijs van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Rotterdam aan Stichting LOKAAL Rotterdam een budgetsubsidie verleend ter hoogte van € 33.000 voor de ontwikkeling en uitvoering van het project Groot Jongerendebat Rotterdam 2019 (hierna: GJR).

Het project is ontwikkeld en uitgevoerd in de periode mei tot en met december 2019. In deze rapportage vindt u de inhoudelijke verantwoording over de activiteiten en/of prestaties zoals opgenomen in de verleningsbeschikking.

OVER HET GROOT JONGERENDEBAT ROTTERDAM 2019

Het GJR is een debatwedstrijd waarbij leerlingen in het voortgezet onderwijs in Rotterdam het tijdens een finale tegen elkaar opnemen in de raadzaal van het stadhuis. Aan deze debatfinale zijn trainingen en debatworkshops in de klas aan vooraf gegaan. Het GJR brengt leerlingen dichterbij de politiek, maatschappelijke vraagstukken en debat.

Leden van de Politieke Jongerenorganisaties (PJO's), de Rotterdamse jongerenadviesraad Young010 en jongeren uit het netwerk van LOKAAL hebben zich gedurende het project vrijwillig als peer educator ingezet. Peer education betekent: het leren van gelijken. Het is

een succesvolle methode waarbij informatie, kennis en vaardigheden door getrainde jongeren aan andere jongeren worden overgedragen. Zeven jongeren zijn dit jaar door LOKAAL opgeleid als peer educator, aangevuld met peer educators uit eerdere jaren zijn zij vervolgens naar de scholen gegaan.

Op elf scholen in Rotterdam, in tweeëntwintig klassen, is vervolgens het Politieke Spel gespeeld. Deelnemende scholen hebben drie á vier debaters afgevaardigd naar de finale in de raadzaal. Deze jongeren hebben als voorbereiding op de finale nog twee aanvullende trainingen gevolgd om goed beslagen ten ijs te komen.

Elk jaar voeren wij onder de deelnemende leerlingen een onderzoek door tijdens de bijeenkomsten in de klas leerlingen te vragen een enquête in te vullen. Naast vragen over politiek en hoe politiek interessanter gemaakt kan worden voor jongeren hebben we dit jaar specifiek gevraagd naar waar jongeren in zouden investeren als zij de baas waren van de stad, wat zij als grootste probleem in de wereld zien op dit moment en waar zij in zouden investeren als ze de baas van de wereld waren.

Deelnemende scholen aan het GJR zijn vmbo-, mavo-, havo- en vwo-scholen.

Samenwerking

LOKAAL heeft in samenwerking met de volgende partners het GJR 2019 georganiseerd:

- Dalton Lyceum Barendrecht
- Melanchthon College Schiebroek
- Melanchthon Mavo Schiebroek
- Emmaus College
- Grafisch Lyceum Rotterdam
- Libanon Lyceum
- OSG Hugo de Groot
- Rotterdams Vakcollege de Hef
- Laurens Lyceum
- Avicenna College
- Penta College De Oude Maas
- Middelland College
- Politieke Jongerenorganisaties Rotterdam
- Politieke partijen Rotterdam
- Bibliotheek Rotterdam
- Externe Betrekkingen & Kabinet College B&W

DOELSTELLINGEN EN DOELGROEP

Doelstellingen

Met het GJR beogen we het volgende te behalen:

- Leerlingen van het voortgezet onderwijs dichter bij de politiek en maatschappelijke vraagstukken brengen;
- Leerlingen van het voortgezet onderwijs debatvaardigheden bijbrengen;
- Leerlingen van verschillende schooltypes en uit verschillende wijken in Rotterdam met elkaar in contact brengen en laten samenwerken;
- Leerlingen van het voortgezet onderwijs in contact brengen met het bestuur van de stad (wethouders, politici) en andere deskundigen en ze kennis laten nemen van elkaars standpunten over Rotterdams beleid op het gebied van thema's die jongeren aangaan;
- Wethouders en beleidsmakers handvatten aanreiken voor toekomstig jeugdbeleid via onderzoek onder de doelgroep;

- Talenten van vertegenwoordigers van de verschillende PJO's, Young010 en uit het netwerk van LOKAAL inzetten en bijdragen aan hun ontwikkeling door hen op te leiden tot peer educators.

Doelgroep

Het GJR is bedoeld voor leerlingen uit (grotweg) de derde tot en met zesde klas van het voortgezet onderwijs. Door middel van de livestream tijdens de finale en (sociale) media zijn ook jongeren die niet via hun school deelnemen aan het GJR bereikt met het project. Tevens zijn mensen van de PJO's, Young010 en andere maatschappelijk/politiek betrokken jongeren in Rotterdam door LOKAAL betrokken bij het project.

RESULTATEN

- In aanloop naar de scholentour is door LOKAAL in september/oktober 2019 de training 'Train de premier van 2039' georganiseerd waar mensen van de PJO's, Young010 en andere maatschappelijk en politiek betrokken jongeren in Rotterdam zijn opgeleid tot peer educators. Voor de training hebben dertien personen zich ingeschreven. Zeven deelnemers hebben uiteindelijk de politieke spelbijeenkomsten tijdens deze editie van het GJR begeleid.
- Op de elf deelnemende scholen zijn in de periode oktober – november tweeëntwintig politieke spelbijeenkomsten georganiseerd. Hieraan hebben meer dan 300 leerlingen deelgenomen.
- 267 jongeren hebben een enquête ingevuld, deze jongeren zijn gestimuleerd om op actieve wijze na te denken over de politiek, problemen in de wereld en wat zij als jonge Rotterdammers als eerste in zouden investeren.
- Van de deelnemende scholen hebben minimaal drie leerlingen per school deelgenomen aan een tweetal debattrainingen ter voorbereiding op de finale van het GJR.
- Uiteindelijk hebben 37 leerlingen deelgenomen aan het finaledebat op het stadhuis in december 2019. Tijdens de finale zijn de deelnemers in contact gekomen met gemeente en lokale politici.
- Op basis van het onder jongeren gehouden onderzoek is een publicatie gemaakt; "Oorlog, klimaatverandering & de kloof tussen rijk en arm". De publicatie is aangeboden aan de leden van de gemeenteraad van Rotterdam en het college van B & W. Daarnaast is de publicatie verspreid onder scholen in het voortgezet onderwijs en andere belanghebbenden.

HET POLITIEKE SPEL IN DE KLAS

In de maanden oktober en november is op twaalf scholen in Rotterdam en omstreken het Politieke Spel gespeeld. De data waarop het Politieke Spel gespeeld is, zijn afgestemd met de deelnemende scholen.

Het Politieke Spel is een interactief spel waarin jongeren leren hoe de politiek werkt. Centraal staan twintig foto's die verwijzen naar verschillende politieke thema's. Deelnemers werken samen in zelf gevormde partijen. De partijen maken hun prioriteiten zichtbaar door het plaatsen van fiches op de foto's. Jongeren leren tijdens het spel hun standpunten verwoorden, debatteren, coalities vormen en dat er altijd geld te kort is.

Ter ondersteuning van het spel is een PowerPointpresentatie gemaakt. Door gebruik te maken van beeld en actuele voorbeelden zorgen we ervoor dat deelnemers de onderdelen van het spel in context kunnen plaatsen en dat de kennis beklijft.

De ervaring leert dat er tijdens het spelen van het spel leerlingen naar voren komen die extra enthousiast zijn voor debat of er veel talent voor hebben. Deze leerlingen zijn in overleg met de docent geselecteerd om hun school te vertegenwoordigen tijdens de finale van het GJR.

Jongeren in de politiek: 'Je bent nooit te jong, daar geloof ik heilig in'

Hoe kijken jongeren aan tegen de samenleving en de politiek? In een nieuwe serie 'De stem van de jongeren' belichten we de dromen en daden van de jeugd. Vanavond starten we in Rotterdam. Daar staan jongeren al volop in het politieke proces

Dit jaar is er een rapportage door Nieuwsuur gemaakt over jongeren in de politiek. In dat kader zijn ze komen kijken en filmen tijdens een politiek spel in de klas op het Grafisch Lyceum. De aflevering is terug te kijken via deze link:

<https://nos.nl/nieuwsuur/video/2310203-jongeren-in-de-politiek-je-bent-nooit-te-jong-daar-geloof-ik-heilig-in.html>. Het deel over het GJR start vanaf 3:41.

VOORBEREIDENDE TRAININGSBIJEENKOMSTEN

In de Centrale Bibliotheek Rotterdam zijn voorafgaand aan de finale van het GJR twee bijeenkomsten georganiseerd waarbij alle deelnemers aan het finaledebat zich konden voorbereiden. Tijdens deze workshops zijn de leerlingen extra vaardigheden bijgebracht op het gebied van presentatie en argumentatie. Zo vonden er oefendebatten plaats en werden de opzet en de regels van het finaledebat uitgelegd. De debatworkshops zijn verzorgd door professioneel debattrainer Victor Vlam en LOKAAL.

FINALEDEBAT IN DE RAADZAAL

Op maandag 9 december was het eindelijk zover; de finale van het Groot Jongerendebat Rotterdam, editie 2019. Tijdens de finale wordt gedebatteerd volgens de regels van het Lagerhuisdebat. De ene kant van de zaal is vóór de stelling en de andere helft is tegen. Wie het woord wil, gaat staan. Maar spreken mag pas wanneer je het woord krijgt van de debatleider.

Het debat bestaat uit vier ronden. In ronde 1 en 4 wordt er gedebatteerd volgens zogenaamde vaste rollen. Met andere woorden, deelnemers kunnen niet kiezen of ze voor of tegen de stelling zijn. Tijdens de tweede trainingsmiddag hebben alle deelnemers de

stellingen te horen gekregen en hun positie (voor of tegen) toegewezen gekregen. Op deze debatten konden de deelnemers zich voorbereiden. Tijdens de tweede en derde ronde kregen de deelnemers de stelling ter plekke. Ze mochten ook zelf kiezen of ze voor of tegen de stelling zijn. Deelnemers debatteren op individuele titel, leerlingen van een school hoeven dus niet allemaal aan dezelfde kant te staan.

De vier rondes worden gejureerd door een driekoppige jury. De juryleden bepalen wie de beste debaters zijn en reiken na afloop verschillende prijzen uit. Ze keken naar presentatie, argumentatie en strategie. Dit jaar bestond de jury uit Liesbeth Levy (directeur LOKAAL), Kevin van Eikeren (raadslid PvdA) en Nisrine Sahla (NOS Stories). Dit jaar is er voor het eerst gekozen om naast de directeur van LOKAAL en een raadslid ook iemand op te nemen in de jury die bekender is bij de deelnemers van het GJR. Gekozen werd voor Nisrine Sahla doordat zij bij veel jongeren bekend is door haar werk bij NOS Stories. Veel jongeren waren enthousiast om deze BN'er te zien en dit straalt ook af op het GJR.

Finaledebat in de raadzaal

Datum en tijd	Maandag 9 december 2019 van 11.30 tot 16.00 uur
Locatie	Raadzaal stadhuis, Coolsingel 40, Rotterdam
Presentatie	Victor Vlam
Deelnemers en publiek	Circa 70 personen
Inleidingen en jurering door	Liesbeth Levy (directeur LOKAAL), Kevin van Eikeren (raadslid PvdA), Nisrine Sahla (NOS Stories)
Afsluiting door	Jury en Victor Vlam
Stellingen	Debatronde 1 Lagerhuis vaste rollen Stelling: 'De lerarenopleiding moet gratis zijn.' Debatronde 2 Lagerhuis vrije rollen Stelling: 'Rotterdam moet de subsidie voor het Eurovisie Songfestival intrekken..' Debatronde 3 Lagerhuis vrije rollen Stelling: 'Er moet verplicht een social-media vrije dag per week komen.' Debatronde 4 Lagerhuis vaste rollen Stelling: 'Het stemrecht moet worden verlaagd naar 16 jaar.'
Winnaar debat	Demi de Raad van het Emmauscollege won het GJR 2019. De prijs voor het beste argument van het debat ging naar Valentijn van Winden (Emmauscollege). Younes Bosma (Sint Laurens Lyceum) won de prijs voor de beste presentatie.

De finale van het GJR werd live gestreamd door het stadhuis. Docenten, klasgenoten, ouders en opa's en oma's konden live meekijken met het debat.

Onderzoek 'beste jonge rotterdammer...'

AANLEIDING

Tijdens de eerdere edities van het GJR is, op verzoek van de directie Jeugd & Onderwijs van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling, een peiling verricht naar wat jongeren belangrijk vinden in de stad. De uitkomsten van deze peiling werden gebruikt bij de vorming van de beleidskaders jeugd.

Ook in 2019 is onderzoek gedaan. De opzet van het GJR leent zich hier goed voor, omdat tijdens de politieke spelbijeenkomsten op de scholen onder jongeren een enquête kon worden afgenomen. Dit is tijdens veel bijeenkomsten gebeurd, mits de tijd het toeliet. LOKAAL heeft de onderzoeksresultaten opgenomen in een publicatie en deze verspreid onder het gemeentebestuur, geïnteresseerden en belanghebbenden in de stad.

PUBLICATIE 'OORLOG, KLIMAATVERANDERING & DE KLOOF TUSSEN RIJK EN ARM'

De enquête vormt de basis voor de publicatie. De vragenlijst is voorgelegd aan de jongeren tijdens de bijeenkomsten in de klas waarin zij het Politieke Spel speelden. De vragenlijst is bedoeld om te achterhalen wat hun associaties zijn met politiek en hoe de politiek interessanter gemaakt kan worden voor jongeren. Daarnaast is gevraagd waar de jongeren in zouden investeren als ze de baas waren van Rotterdam. De laatste vragen gingen over problemen in de wereld. Wat zien zij als het grootste probleem? Wat heeft nu aandacht nodig? Vervolgens werd er gevraagd waar zij het eerste in zouden investeren als zij de baas van de wereld waren.

RESULTATEN PEILING

In totaal hebben 267 leerlingen meegedaan aan dit onderzoek. Het grootste deel hiervan is woonachtig in Rotterdam (65,8%). De ondervraagde leerlingen zijn tussen de 13 en 20 jaar, de meeste ondervraagden zijn 14 tot 16 jaar oud. Als we kijken naar het opleidingsniveau van de ondervraagde groep leerlingen zien we het volgende; 36,3% zit op het vmbo of de mavo, 22,8% zit op de havo en 39,9% zit op het vwo. De verdeling verschilt van de werkelijke situatie in Rotterdam.

De belangrijkste uitkomsten van de enquête vindt u hieronder. Onthoud dat de conclusies niet representatief zijn voor Rotterdam als geheel maar dat deze betrekking hebben op de leerlingen die mee hebben gedaan aan het project Groot Jongerendebat Rotterdam 2019.

Waar denk je aan bij het woord 'politiek'?

De top 10 meest genoemde antwoorden.

1. De Tweede Kamer
2. Debatteren
3. Partijen
4. Wetten
5. Regeren/Overheid
6. Mark Rutte
7. Geert Wilders
8. Verkiezingen
9. Ministers
10. Saai/saai mensen/stom

Volg jij de politiek?

Ja	11,6%
Een beetje	56,6%
Nee	31,8%

Als jij mocht stemmen voor de gemeenteraad van Rotterdam, op welke partij zou je dan stemmen?

De top 10

1. Groenlinks 23,5%
2. VVD 16,8%
3. DENK 16,4%
4. D66 8,8%
5. Partij voor de Dieren 8,8%
6. PvdA 7,5%
7. Leefbaar Rotterdam 6,3%
8. PVV 5,5%
9. CDA 2,1%
10. SP 1,7%

Waarom zou je op deze partij stemmen?

Een greep uit de antwoorden.

- VVD (Hillegersberg-Schiebroek) "Mijn ouders stemmen dit ook."
- Partij voor de Dieren (Overschie) "Diertjes zijn lief."
- NIDA (Rotterdam Centrum) "Omdat ze een goeie partij zijn en ze denken niet alleen aan zichzelf."
- Groenlinks (Feijenoord) "De opwarming van de aarde wordt met de dag erger."
- PVV (Hillegersberg-Schiebroek) "Omdat Geert Wilders de enige is die de harde maar moeilijke waarheid durft uit te spreken."

Hoe zou de Rotterdamse politiek interessanter gemaakt kunnen worden voor jongeren?

Jongeren willen een grotere stem in de stad. Ze willen meepraten en meebeslissen. Een lagere stemgerechtigde leeftijd, jongeren uitnodigen in de raadzaal en de oprichting van een jongerengemeenteraad zijn hier voorbeelden van.

Daarnaast zouden ze het interessanter vinden wanneer er meer onderwerpen aan bod kwamen die de jeugd ook interesseert. Meer communiceren over wat de gemeenteraad doet door middel van sociale media wordt ook als belangrijk gezien. Instagram en Snapchat zijn dit jaar de meest populaire vormen van social media. Op Facebook zijn jongeren inmiddels amper te vinden.

Jongeren zeggen dat ze de politiek interessanter zouden vinden als ze er meer over wisten. Ze willen al eerder les krijgen over politiek en ook graag op bezoek in het stadhuis en de Tweede Kamer. Politici uitnodigen in de klas, het spelen van het politieke spel en meer debatlessen zijn voorbeelden van lessen die jongeren graag willen zien.

Op de vraag hoe de Rotterdamse politiek interessanter gemaakt kan worden voor jongeren geeft een 15-jarige uit Delfshaven nog een tip ten aanzien van het begrijpelijk maken van politiek: "Door die moeilijke woorden te veranderen in makkelijke en leuke woorden."

Stel, je bent de baas van Rotterdam. Waarin zou jij dan investeren?

Top 10 meest genoemde antwoorden.

1. Onderwijs, scholen
2. Veiligheid, politie
3. Jongerenvoorzieningen
4. Meer groen, meer parken
5. Zorg
6. Criminaliteit
7. Infrastructuur
8. Wonen, huizen renoveren
9. Openbaar vervoer
10. Natuur/meer groen

Wat zie jij op dit moment als grootste probleem in de wereld?

top 5

1. Klimaatverandering
2. Armoede
3. Oorlog
4. Ongelijkheid/Discriminatie
5. Vluchtelingen

Stel je voor dat je de baas van de wereld bent. Wat is het eerste dat jij zou veranderen?

1. Klimaatverandering
2. Armoede
3. Oorlog

4. Corruptie
5. Gelijke kansen/gelijk inkomen.

Voor de resultaten van het gehele onderzoek en een beeldimpressie van het finaledebat in het Rotterdamse stadhuis verwijzen wij u naar de publicatie ‘Oorlog, klimaatverandering & de kloof tussen rijk en arm’ (hier te downloaden: https://4f3z5x3hvtw2r4mvu2b6owbv-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/01/GJRboekje_web2019.pdf).

2.2.2 YOUNGo10

Bij schrijven van 13 maart 2019 (kenmerk: SUB.118.10.00014.SBSA) heeft de afdeling Jeugd van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Rotterdam Stichting LOKAAL Rotterdam een subsidie verleend ter hoogte van €71.470,- voor de ontwikkeling en uitvoering van 'Youngo10 2019'. Bij schrijven van 20 augustus 2019 (kenmerk SUB.18.10.00014.SBSA) is besloten de subsidieverlening te wijzigen omdat er veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten zijn vastgesteld. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten een eenmalige extra subsidie te verlenen van maximaal € 7.430,-. De subsidieverlening, met dossiernummer 18.10.00014, kwam hiermee op totaal € 78.900,-.

Het project is ontwikkeld en uitgevoerd in de periode maart 2019 tot en met februari 2020. In deze rapportage vindt u de inhoudelijke verantwoording over de activiteiten.

OVER YOUNGo10

Youngo10 is sinds 23 februari 2017, de dag van hun officiële benoeming in de raadzaal van het stadhuis, hét aanspreekpunt in Rotterdam als het gaat over jongerenzaken. Youngo10 gaat over allerlei onderwerpen het gesprek aan met andere jongeren en volwassenen in de stad en adviseert het stadsbestuur over wat er onder jongeren leeft en over wat zij belangrijk vinden. Youngo10, een groep enthousiaste jonge Rotterdammers, wil het verschil maken in de stad.

Stichting LOKAAL ondersteunt Young010. Taken hierbij zijn de algemene projectleiding, beleidsondersteuning, voeren van secretariaat, onderhouden van de relaties met partners in de stad, het begeleiden van het (groeps)proces en de communicatie van en over Young010.

YOUNG010 IN 2019

In 'Young010 2019' is een totaalbedrag van €151.250 aangevraagd, waarvan € 78.900 is toegekend, een aanzienlijke vermindering. Vanwege het tijdstip waarop dit bekend werd (januari 2019) was het niet mogelijk voor LOKAAL om de bedrijfsvoering hierop aan te passen. Het is gelukt om op één na alle gevraagde prestaties te leveren maar omdat het financiële risico van Young010 bij LOKAAL lag, is er fors verlies geleden in 2019.

In 2019 bestond het begeleiden en ondersteunen van Young010 uit het beleidsmatig ondersteunen van de adviesraad tijdens het ontwikkelen van drie adviezen, de secretariële taken die bij Young010 komen kijken voor de adviezen en consultaties en is in zekere mate ingezet op een verdere professionalisering van Young010.

LOKAAL hecht nog steeds veel waarde aan een centrale plaats voor jongerenparticipatie en wil blijven investeren in de kracht en zelfredzaamheid van jongeren. In de eindrapportage Young010 in 2018 is in die lijn vooruitgeblikt op de Jongerentop 2020. In 2018 heeft LOKAAL de mogelijkheden verkend om deze te organiseren, om zoveel mogelijk jongeren te betrekken bij de stad en om samen met partners in de stad te laten nadenken over zaken die hen aangaan.

LOKAAL heeft vanuit cluster Maatschappelijke Ontwikkeling geen subsidie ontvangen voor de organisatie en uitvoering van de Jongerentop. Daarop is aansluiting gezocht en gevonden met de griffie van gemeente Rotterdam. Door middel van een opdracht via de griffie voor de Jongerentop wordt ingezet op en gewerkt aan de verdere verduurzaming van Young010. De doelen van de Jongerentop 2020 zijn namelijk het:

(1) verbinden van kennis, (2) organiseren van (fysieke) ontmoeting tussen Rotterdamse jongeren, (3) het in kaart brengen van de opbrengsten van twee jaar Young010 en (4) informeel leren voor Young010 als bijproduct van het organiseren van de Jongerentop.

Young010 zal nog steeds bij de totstandkoming van de jongerentop, samen met LOKAAL, het voortouw nemen.

Als kwalitatieve adviesraad van de gemeente Rotterdam heeft Young010 in 2019/2020 op eigen initiatief advies uitgebracht over jongerenparticipatie in de openbare ruimte en is er door middel van socratische sessies tijdens het 25-jarig jubileum van LOKAAL geadviseerd over jongerenparticipatie.

Daarnaast heeft Young010 stevig samengewerkt met de Brede Raad 010 om te adviseren over het nieuwe beleid Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Hierin zijn vier thema's behandeld. Het thema zelfredzaamheid hebben Young010 en de Brede Raad010 gezamenlijk opgepakt. Young010 heeft zich verder gefocust op de overgang van 18- naar 18+ vanuit de Jeugdzorg. Deze samenwerking is tot stand gekomen via een gevraagd advies. De samenwerking bleek

waardevol en samen is tot een uitgebreid advies gekomen. Wel heeft dit gevraagde advies tot veel onvoorziene werkzaamheden en daarmee ureninzet geleid.

Young010 en de Brede Raad 010 overhandigen advies Zorg, Welzijn en Jeugdhulp aan wethouders Bokhove en De Langen

Verdere verduurzaming Young010

Na de succesvolle eerste jaren van Young010 is in seizoen 2019/2020 verder toegewerkt naar een duurzame rol en positie in de stad. Dit is gedaan door onder andere te investeren in waardevolle adviezen en consultaties waarbij we de samenwerking hebben gezocht met partners in de stad (denk hierbij aan Brede Raad 010, Witte de With Centre for Contemporary Art, etc.), het bezoeken van symposia en congressen en het sterk investeren in de werkgroep community.

ORGANISATIE

De leden van Young010 komen op regelmatige basis bij elkaar. Eens in de maand vindt er een zogenoemde kerngroepmeeting plaats. In deze meetings wisselen de Young010-ers ervaringen uit en is ruimte voor het bespreken van een actueel onderwerp (discussie, dialoog) en/of voor de ontwikkeling van vaardigheden en kennis (workshop, masterclass).

De Young010-ers komen daarnaast één a twee keer in de maand bij elkaar in kleinere thema-werkgroepen. In deze werkgroepen gaan zij aan de slag met het bepalen en nader

onderzoeken van een thema waarover zij advies uitbrengen aan de stad (meer specifiek: het College van B&W).

Naast de thema-werkgroepen is er een werkgroep Community die nadenkt over hoe de activiteiten en opbrengsten van Young010 gecommuniceerd worden en op welke manieren er een verbinding kan ontstaan met de activiteiten op het gebied van jongerenparticipatie die in de gebieden van Rotterdam plaatsvinden. De leden beheren (mede) de social media kanalen zodat snel en on-the-spot gecommuniceerd naar de verschillende kanalen kan worden waar Young010 is en Young010 mee bezig is. In 2019 is sterk ingezet op deze groep en hun taken. Dit heeft geleid tot een intern communicatieplan. Waarbij als eerste aandacht wordt besteed aan de populaire sociale media kanalen van Young010: de website, Instagram, Facebook en LinkedIn.

Bestuur

In 2018 is de governance-structuur van Young010 verder geprofessionaliseerd door een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Young010 kiest uit haar midden en voorzitter en vicevoorzitter. Zij werken nauw samen met de ondersteuning vanuit LOKAAL bij de voorbereiding van de kerngroepmeetings, de werving van nieuwe leden, de zichtbaarheid en outreach naar de stad. De voorzitter is het gezicht van Young010 en vertegenwoordigt de raad bij bijeenkomsten en overleggen.

De voorzitter en vicevoorzitter ontvangen voor hun tijd en inzet een vaste vrijwilligersvergoeding per maand. Taken en verantwoordelijkheden die hieraan verbonden zijn, zijn vastgelegd in een contract. De overige leden van de raad ontvangen per bijgewoonde kern- of werkgroepmeeting een onkostenvergoeding. In maart 2019 vond er een bestuurswissel plaats; (oud-)voorzitter Soedhier Bansidhar droeg het stokje over aan Chaimae Fadis. Als vicevoorzitter van Young010 is Rico Idris gekozen.

In oktober 2019 is een huishoudelijk reglement vastgesteld. Hierin zijn de verantwoordelijkheden, plichten en rechten van leden van Young010 verder uitgewerkt.

Nieuwe aanwas

Het is voor de Young010-ers mogelijk om de deelname aan Young010 ieder 'zittingsjaar' op te zeggen. LOKAAL zorgt voor de werving van nieuwe aanwas (tot een aantal van maximaal dertig jongeren). In de periode maart-april zijn kandidaten geworven via de kanalen van LOKAAL en via de leden van Young010 zelf. In april vonden de kennismakingsgesprekken plaats.

INVESTEREN IN DE KERNGROEP

Groepsbinding en deskundigheidsbevordering zijn voorwaarden voor het goed functioneren van (de kerngroep van) Young010. Tijdens de opstartfase en het eerste jaar van het collectief is gebleken dat aandacht hebben voor de onderlinge relaties en het investeren in de ontwikkeling van vaardigheden zich later uitbetaalt.

Hieronder een overzicht van trainingen en andere deskundigheid bevorderende activiteiten om de leden van Young010 toe te rusten met kennis en vaardigheden om hun werk zo goed mogelijk te kunnen doen.

Datum	Door	Activiteit
4 maart	Liesbeth Levy	Training debatteren
4 November	Fouad el Haji	Stoomcursus gemeentepolitiek
13 januari	Sabine Maertens en Ivana Pilipović	Inspiratie avond ter voorbereiding op de Jongerentop 2020

De jongeren van Young010 organiseren bovendien graag op eigen initiatief een middag of avond om elkaar beter te leren kennen buiten het raadswork om. In 2019 zijn de jongeren samen gekomen voor een kerstdiner, waarbij ideeën en wensen voor het komende jaar ook zijn besproken.

Zoals in de inleiding van deze rapportage is gesteld is voor het voorstel 'Young010 2019' is € 151.250,- aangevraagd, waarvan pas in januari 2019 € 78.900,- bleek te worden toegekend. Kortom, LOKAAL moest voor ruim € 60.000,- minder aan de slag met het projectvoorstel 'Young010 2019'.

Slechts één van de prestaties, een buitenlandse conferentie, is hierdoor voor het seizoen 2019 niet behaald. Het was gezien de financiële mogelijkheden onverstandig om op een meerdaagse werkreis te vertrekken.

Daarnaast is Young010 door de gemeenteraad gevraagd samen met de Brede Raad 010 te adviseren over het beleidsplan Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Dit bleek een waardevolle en leerzame ervaring, maar een ervaring waar (veel) meer tijd en begeleiding voor nodig was dan met het beschikbare budget eigenlijk mogelijk was. Dit advies heeft daarmee stevig op de toch al krappe uren gedrukt, mede doordat het traject zoveel mogelijk gelijk moest lopen met de ontwikkeling van het beleidsplan vanuit de gemeente. Uiteindelijk is – in goed overleg met de desbetreffende ambtenaren – ervoor gekozen enigszins van de planning van het beleidsplan af te wijken en daarmee tot een pro-actief advies te komen dat nog tijdig meegenomen kon worden in de vorming van het concept beleidsplan.

Verzoeken om advisering

Young010 krijgt ontzettend veel verzoeken om advisering binnen. De secretaris en procesbegeleider van LOKAAL kanaliseert en begrenst waar mogelijk de toevoer van deze aanvragen, maar dit blijven er nog steeds veel. Daarnaast komt het tegenwoordig ook voor dat bijvoorbeeld via een motie vanuit de gemeenteraad de adviserende rol van Young010 wordt verwacht. Vaak gaat het dan om thema's die Young010 ook belangrijk vindt, maar er wordt getracht te sturen op duurzame samenwerkingen en het verduurzamen van adviezen in plaats van "ad hoc" consultaties voor belangrijke thema's. Daarom streeft Young010 met de (on)gevraagde adviezen naar breed gedragen en gezaghebbende adviezen die zowel draagvlak bij de gemeente als in de stad hebben. Om dit te kunnen bewerkstelligen is een aanzienlijke investering nodig in tijd, kennis en het verzamelen van ervaringen en netwerken. De begeleiding van deze processen en ontwikkelingen is een erg waardevolle en dankbare taak, maar wel één die veel tijd en aandacht behoeft. Young010 wordt op dit moment echter slechts ondersteund door één parttime medewerker van LOKAAL.

Governance

Young010 adviseert het College van B&W maar ontvangt nu via andere wegen met enige regelmaat adviesopdrachten, zoals bijvoorbeeld via moties vanuit de gemeenteraad.

Binnen de huidige subsidie is daar niet alleen geen ruimte voor, maar dit past ook niet in de

huidige governance structuur. LOKAAL zou dan ook graag hierover helderheid krijgen in de nieuwe verordening. Mocht deze nieuwe verordening een uitbreiding van de adviesfunctie van Young010 behelzen, dient deze ook te worden vertaald in een reële ondersteuning van Young010 om deze taak uit te kunnen voeren.

Young010 in actie 2019

De primaire taak van Young010 is het adviseren van het College van B&W over zaken die jongeren aangaan. In 2019 hebben we de ontmoeting tussen Young010 en het College gestimuleerd. Gedurende het seizoen hebben leden van Young010 gesproken met drie wethouders. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ideeën uitgewisseld, adviezen besproken en zijn mogelijkheden om

nauwer samen te werken verkend.

Vraagbaak voor de stad en klankbord voor het stadsbestuur

Op 13 januari 2020 spraken leden van Young010 met wethouder Kathmann over de stand van zaken rondom Young010, actuele onderwerpen over en voor jongeren en op welke manieren adviezen van Young010 beter kunnen doorwerken in de gemeente Rotterdam. Wethouder Kathmann sloot aan tijdens de kerngroep vergadering, waar uitvoerig de hoogtepunten van seizoen 2019/2020 zijn besproken. De flyer die toen is gebruikt, is als bijlage toegevoegd.

Op 7 februari hebben de leden van de werkgroep die heeft samengewerkt aan het advies met de Brede Raad 010, en Young010 voorzitter Chaimae, met wethouders Judith Bokhove en Sven de Langen uitvoerig gesproken over dit advies.

Daarnaast is Young010 op 20 februari in gesprek gegaan met raadsleden Enes Yigit en Elene Walgenbach over de komende Jongerentop en mogelijkheden waarop Young010 haar relatie met de gemeenteraad kan versterken. Enes en Elene hebben vervolgens tijdens de raadsvergadering de Jongerentop afgetrapt tijdens het agendapunt 'mededelingen'.

ADVIEZEN 2019/2020

In seizoen 2019-2020 heeft Young010 een ongevraagd advies uitgebracht, een gevraagd advies, een pre-advies en heeft een interactieve workshop gegeven. De volledige (pre-)adviezen zijn als bijlage bij deze rapportage gevoegd.

1. Pre-advies 'Openbare ruimte: Good practices jongerenparticipatie';
2. Advies 'Jongerenparticipatie in de openbare ruimte: Jongeren, het zijn nét mensen';
3. Advies 'Hoera, volwassen? Onderdeel van 'IN EIGEN BEHEER: Rotterdammers over zelfredzaamheid en hoe de gemeente Rotterdam hen daarin kan ondersteunen'.

PRE-ADVIES 'PREADVIES OPENBARE RUIMTE: Good practices jongerenparticipatie'

Na de zomer van 2019 overhandigden de leden van de werkgroep 'openbare ruimte' hun preadvies over openbare ruimte in de stad en hoe jongeren hierbij te betrekken aan programmaleider Betrokken Stad Lot Mertens.

Aanleiding van dit advies is de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt, waar (jongeren-)participatie een belangrijk deel van uitmaakt.

De leden van Young010 zijn voor de zomer aan de slag gegaan met de vraag "hoe betrek je jongeren bij de besluitvorming rondom de openbare ruimte?". Zij hebben manieren bedacht om waardoor jongeren zouden kunnen participeren in de ontwikkeling van de openbare ruimte. Een aantal van die ideeën hebben zij verder uitgewerkt en opgenomen in het preadvies. Al snel bleek dat participatie op verschillende manieren kan, afhankelijk van de vraag en de context. Daarom is gekozen om eerst een preadvies te schrijven met praktijkvoorbeelden, de zogenoemde *good practices*. Uit de *good practices* komt naar voren dat laagdrempeligheid een belangrijk element is van participatie: het onderwerp moet niet te ingewikkeld zijn en in hapklare stukken worden aangeboden.

ADVIES 'JONGEREN PARTICIPATIE IN DE OPENBARE RUIMTE: "Jongeren, het zijn nét mensen"

De werkgroep heeft in het najaar een van de *good practices* getest op casus Het Landjeplein in gebied Cool-Zuid. Een gebied dat zich hiervoor bij uitstek leende, omdat er grootste plannen zijn in het gebied en dus met de openbare ruimte.

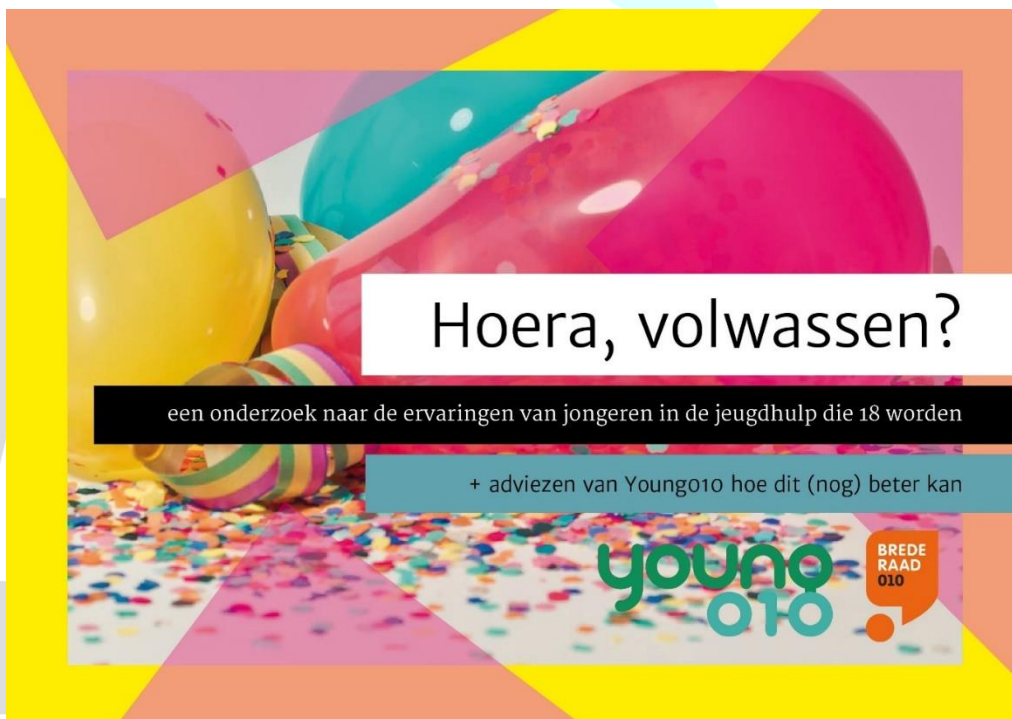
De leden hebben ervoor gekozen een digitale enquête in spelvorm uit te voeren, door middel van een *Kahoot*. Om dit te kunnen doen is Young010 via het buurtcomité van Cool-Zuid in contact gekomen met *The Witte de With Centre for Contemporary Art*. Tijdens een zonnige zondagmiddag op 17 november mocht Young010 de centrale ruimte *Melly*, goed zichtbaar vanaf de Witte de Withstraat, gebruiken om de *kahoot* op te zetten en jongeren te digitaal te ondervragen hoe zij hun ideale Landjeplein voor zich zouden zien.

Het werk voor dit advies is gedaan in het seizoen 2019/2020. De overhandiging van dit advies aan wethouder Kurvers zou in maart 2020 plaatsvinden, maar kon helaas niet doorgaan in verband met de uitbraak van het coronavirus. Tijdens het schrijven van deze eindrapportage is nog niet duidelijk wanneer dit wel plaats kan vinden.

ADVIES 'HOERA, VOLWASSEN?! Onderdeel van 'IN EIGEN BEHEER: Rotterdammers over zelfredzaamheid en hoe de gemeente Rotterdam hen daarin kan ondersteunen'

Young010 en de Brede Raad 010 zijn door de gemeente gevraagd te adviseren over de 'Uitgangspunten notitie Zorg, Welzijn en Jeugdhulp'. Zowel de Brede Raad 010 als Young010 hebben als missie en uitgangspunt het college van B&W gevraagd en ongevraagd te adviseren. De focus van de Brede Raad 010 ligt daarbij op het Sociaal Domein: Wmo, Participatiewet, Jeugdwet, Schulden en Armoede. Young010 heeft een bredere scope; de jongerenadviesraad adviseert over alle zaken die jongeren aangaan. Bij de Brede Raad 010 zijn op dit moment weinig leden met expertise op het gebied van Jeugdhulp. Young010 en de Brede Raad 010 hebben daarom de handen ineen geslagen om zo volledig mogelijk in gezamenlijkheid te kunnen adviseren.

Voor de zomer waren Young010 en de Brede Raad 010 te gast bij de gemeenteraadscommissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport. Zij mochten de commissie ZOCS toespreken en de gemeenteraad adviseren over de Startnotitie Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Zij lieten de gemeenteraad weten achter de integrale aanpak van Zorg, Welzijn en Jeugdhulp te staan en de samenhang met andere velden als onderwijs en werk. Tegelijkertijd gaven zij aan dat er ook enkele elementen waren waarvan zij denken dat ze beter kunnen. Zo gaf Young010 aan dat de overgang van 18- naar 18+ voor wat betreft de jeugdhulp een lastige overgang is en extra aandacht verdient. Daarnaast onderstreept de notitie, net als Young010, dat het begrip zelfredzaamheid voor meerdere interpretaties vatbaar is.

Tijdens de startbijeenkomst van 5 september jl. zijn de thema's besproken waarop deze samenwerking zal adviseren zijn: zelfredzaamheid, de overgang 18- naar 18+, toegang tot zorg en de landelijke agenda toegankelijkheid. Hierbij nam Young010 de lead met betrekking tot het thema 18- naar 18+ binnen de jeugdzorg en heeft Young010 samen met de leden van de Brede Raad 010 het thema zelfredzaamheid opgepakt.

Op 28 november 2019 hebben de adviesraden samen de voorlopige opbrengsten gepresenteerd aan een groep van acht ambtenaren die werken aan het nieuwe beleidsplan Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Op 7 februari 2020 is het advies gezamenlijk gepresenteerd aan wethouders Judith Bokhove en Sven de Langen.

De leden van de werkgroep komen in april nogmaals bijeen om de conceptversie van het beleidsplan Zorg, Welzijn en Jeugdhulp te behandelen. Op basis van deze bijeenkomst, het conceptadvies en het advies volgt nog een aanbevelingsbrief.

Borging adviezen 2018

De adviezen waar Young010 in het seizoen 2018/2019 hard aan heeft gewerkt, hebben ook hun doorwerking gehad in het seizoen 2019/2020.

‘Conclusies en aanbevelingen Socratisch onderwijsdebat’

In de eindrapportage 2018 is al aangegeven dat Young010 in samenwerking met LOKAAL op 5 oktober 2018 een Socratisch Onderwijsdebat heeft georganiseerd, tijdens de Nacht van het Onderwijs in Kino. Het doel van dit debat was om met zo veel mogelijk experts en belanghebbenden kennis uit te wisselen over dit onderwerp, zodat we duidelijk konden krijgen wat we onder deze vaardigheden verstaan en hoe dit in het grotere plaatje van het onderwijs van de toekomst past. Ook hoopten we dat we op deze manier verschillende experts konden verbinden en stimuleren om met elkaar in gesprek te blijven over dit onderwerp. We hebben daarom ook een ‘after-debat’ georganiseerd in samenwerking met MeetUp010. De overkoepelende vraag was: ‘Wat is de pedagogische opgave voor een toekomstbestendig onderwijs?’

De conclusie en aanbevelingen vanuit het debat zijn verwerkt in een advies. Het advies is gepubliceerd op de website van Young010 en de website van LOKAAL en gedeeld via verschillende social media kanalen.

In 2019 is Young010 verder aan de slag gegaan met de vaardigheden van de socratische dialoog tijdens het 25-jarig jubileum van LOKAAL. Hier is Young010 door middel van socratische dialoog sessies in twee workshops het gesprek aangegaan over jongerenparticipatie in Rotterdam. De uitwerkingen hiervan zijn tevens meegenomen in de publicatie *“(G)een visie op lokale democratie? Een ontwerp voor Rotterdam als weerbare stad.”*

‘Succes behaal je niet alleen’ over kansengelijkheid in het onderwijs

Hoe ervaren jongeren hun schoolcarrière? Wat is, volgens hen, de rol van hun ouders daarin geweest? Is dit voor iedereen hetzelfde, of zitten hier grote verschillen in? En als laatste; hoe kunnen deze ervaringen bijdragen aan het Rotterdamse onderwijsbeleid?

Uit het rapport De Staat van het Onderwijs 2014/2015 van de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat het opleidingsniveau van ouders een grote invloed heeft op de schoolloopbaan van hun kinderen. Een voorbeeld: van de kinderen met een IQ op het niveau van vmbo-t met laagopgeleide ouders behaalde 26% uiteindelijk een hbo of wo diploma. Van de kinderen met hoogopgeleide ouders was dit 55%.

Young010 was benieuwd naar de verhalen achter de cijfers, van jongeren zelf. Het is interessant om te bekijken hoe eigenschappen van ouders invloed hebben op de schoolcarrière van jongeren. Dit heeft Young010 gedaan door verhalen van jongeren te verzamelen en de eigen ervaringen van de leden mee te nemen. Zo kan worden bekeken hoe het gemeentelijk beleid hierop in zou kunnen spelen om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle jongeren in Rotterdam. De centrale vraag die wordt beantwoord in het advies is: ‘Wat zou de gemeente, volgen jongeren, kunnen doen om de kansenongelijkheid die ontstaat door de invloed van ouders te verkleinen?’

Van het advies is een publicatie gemaakt die op 26 maart 2019 is aangeboden aan wethouder Kasmi (Onderwijs, Cultuur en Toerisme). Naast het aanbieden van het advies is tijdens deze bijeenkomst in breder perspectief gesproken over samenwerking en thema's waarover jongeren mee zouden kunnen (en misschien wel moeten) meepraten.

Wethouder Kasmi heeft op 12 juli 2019 een uitgebreide en positieve reactie naar de leden van Young010 gestuurd, waarin de wethouder hen bedankt voor het uitgebreide onderzoek, de resultaten en het introduceren van het nieuwe begrip “schaduwouder”. Dit laatste begrip wijst op de uitkomst dat wanneer een ouder niet een belangrijke ondersteunende en motiverende rol voor een jongere kan invullen, een ander deze rol ook op zich zou kunnen nemen. De wethouder heeft op alle afzonderlijke aanbevelingen van het advies gereageerd, waar een aantal vervolgacties uit voortvloeien voor Young010:

Young010 heeft tijdens de special van de Kenniswerkplaats voor Rotterdams Talent met het thema mentoring op 3 oktober 2019. Hier zijn verschillende professionals, onderzoekers en ervaringsdeskundigen aanwezig geweest die zich bezig houden met het thema en de daaraan gekoppelde kansengelijkheid. Zoals de directrice van “Big Brother, Big Sister”, verschillende onderzoekers van de Erasmus Universiteit en de docenten en leerlingen van de opleiding Social Work.

Guido Walraven, organisator KWP Special: “Fijn dat jullie er gistermiddag bij waren, zoals gezegd brachten jullie een eigen geluid en energie, iets waarvoor we heel dankbaar zijn”

Het advies “Gelijke Kansen” is meegenomen in de opgave van de Loopbaan Oriëntatie Begeleiding, die zich richt op het versterken van de jongeren in hun keuzeprocessen en de mogelijkheden. Er is een nieuwe Leerroutekaart in ontwikkeling door de gemeente Rotterdam, waarop jongeren hun route door het onderwijs van begin tot eind in kaart kunnen brengen. Young010 is gevraagd mee te denken over de invulling en verbetering van deze kaart. Hiervoor is Young010 tweemaal op bezoek geweest in het Timmerhuis om de routekaart kritisch te testen.

YOUNG010 EN DE STAD

Netwerken, zichtbaar zijn in de stad en samenwerkingen aangaan zijn voorwaarden voor het succes van Young010. Naast het proces om tot kwalitatief hoogwaardige adviezen te komen voor het stadsbestuur hebben de leden van de kerngroep bijgedragen aan verschillende initiatieven in de stad en hebben ze op verschillende manieren meegedacht en advies gegeven aan de gemeente en andere organisaties over zaken die jongeren aangaan. Hieronder een kleine greep uit de activiteiten van Young010:

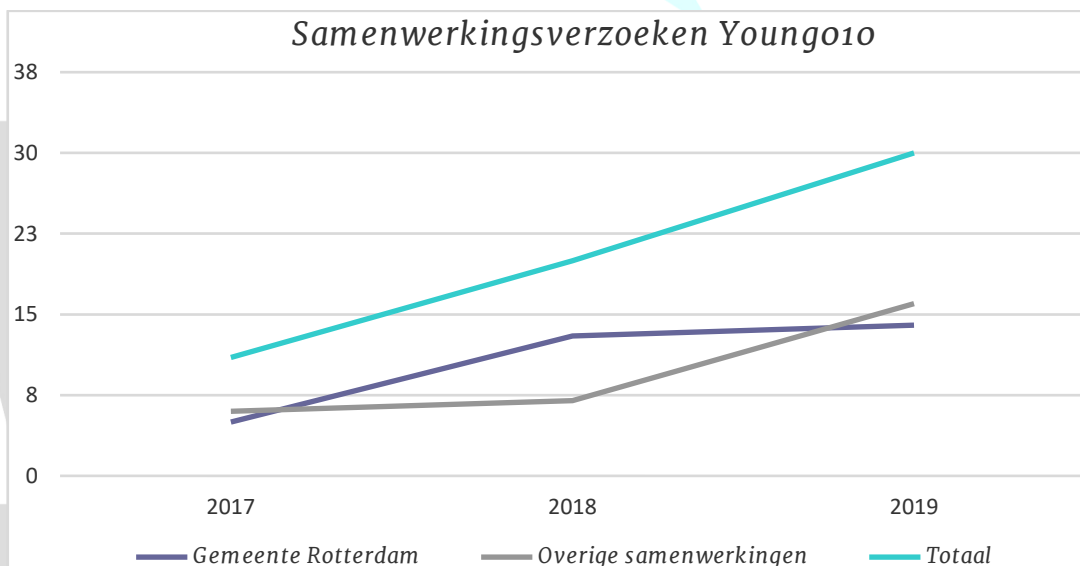
Datum	Organisatie	Activiteit en rol
20 mei	LOKAAL i.s.m. griffie Rotterdam, Albeda en Zadkine	In de raadzaal van het stadhuis is met leerlingen van Albeda en Zadkine gedebatteerd in het kader van de Europese verkiezingen.
26 juni	Gemeente Rotterdam, Commissie ZOCS	Inspreken door Young010 i.s.m. de Brede Raad 010 over de startnotitie Zorg, Welzijn en Jeugdhulp.
9 sept	Gemeente Rotterdam	Young010 overhandigt het preadvies over openbare ruimte en jongerenparticipatie aan Lot Mertens.
3 okt	Kenniswerk-plaats voor Rotterdams Talent	Het KWP heeft een special georganiseerd over mentoring in het onderwijs. Young010 heeft hier de bevindingen van "Gelijke Kansen" gepresenteerd en deelgenomen aan het nagesprek.
7 okt	Politie Rotterdam	Tijdens de kerngroepvergadering sloot de politie Rotterdam aan voor een consultatie over hoe jongeren te werven voor het politiewerk.
7 okt	Nieuwsuur	TV-programma Nieuwsuur filmt tijdens de kerngroepvergadering en loopt mee met voorzitter Chaimae gedurende de hele dag. Nieuwsuur is bezig met een serie reportages over jongeren die al actief zijn in politiek en democratie. De reportage werd een aantal weken later op tv vertoond (https://nos.nl/nieuwsuur/video/2310203-jongeren-in-de-politiek-je-bent-nooit-te-jong-daar-geloof-ik-heilig-in.html).

29 okt	Gemeente Rotterdam	Young010 test de Rotterdamse Leerroutekaart n.a.v. het advies "Gelijke Kansen"
15 nov	Brede Raad 010	Young010 was aanwezig bij het symposium van de Brede Raad 010 en heeft deelgenomen aan gesprekken over burgerparticipatie.
26 nov	LOKAAL	Young010 komt in actie tijdens het jubileum van LOKAAL: de leden gaan het gesprek aan over burgerschap.
16 jan	Gemeente Rotterdam	Hertesten Rotterdamse Leerroutekaart
6 feb	WSP Rijnmond	Middels een motie vanuit de gemeenteraad is gevraagd om de consultatie van Young010. WSPR wil een campagne starten (<i>de 100 van Sander</i>) om werkgevers te stimuleren tot meer inclusie en diversiteit in hun werknemersbestand. Young010 is gevraagd mee te denken over hoe de doelgroep jongeren te bereiken.
10 feb	Gemeentelijke Kinderombuds-vrouw	Young010 sprak met de gemeentelijke Kinderombudsvrouw over mogelijkheden om samen op te trekken voor jongeren. De eerste slag wordt gemaakt in het voorjaar wanneer de Kinderombudsvrouw voor consultatie langs komt tijdens een kerngroepvergadering. Over het thema jongeren en armoede.
12 feb	Ministerie van BZK	Young010 was aanwezig tijdens een interactieve avond over jongeren en democratie. Hier waren verschillende jongerenraden uit heel Nederland aanwezig, die in subwerkgroepen hebben nagedacht over voorwaarden en mogelijkheden voor een visie en strategie op het versterken van de rol van jongeren in de democratie.

Nieuwsuur filmt tijdens de kerngroepvergadering van 7 oktober 2019.

In de onderstaande tabel een overzicht van het aantal samenwerkingsverzoeken voor Young010, opgesplitst in verzoeken van de gemeente Rotterdam en overige verzoeken (i.e. niet-gemeente Rotterdam):

Young010: BLIK op 2020

Young010 bruist van de ideeën voor de toekomst!

Hieronder een greep uit de trajecten en samenwerkingen die ten tijde van schrijven plaatsvinden en zullen gaan plaatsvinden, evenals de plannen voor de organisatie van de Jongerentop.

LOPENDE TRAJECTEN

Consultatie Zorg, Welzijn en Jeugdhulp in samenwerking met Brede Raad 010

Young010 en de Brede Raad 010 zijn door de gemeente gevraagd te adviseren over de 'Uitgangspuntennotitie Zorg, Welzijn en Jeugdhulp'. Op 7 februari is het advies "Hoera, volwassen?!" uitgebracht, als onderdeel van het samen met de Brede Raad 010 ontwikkelde advies "In Eigen Beheer".

De leden van de werkgroep komen medio april nogmaals bijeen om de conceptversie van het beleidsplan Zorg, Welzijn en Jeugdhulp te behandelen. Op basis van deze bijeenkomst, het conceptadvies en het advies volgt een schriftelijk advies en feedback op het beleidsplan zoals die er op dat moment ligt.

Rotterdamse jongerenparticipatie in kaart brengen

Er wordt voortgebouwd op de bevindingen en ideeën uit het advies rondom jongerenparticipatie, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de Jongerentop. Hoe ziet de jongerenparticipatiekaart van Rotterdam eruit? Het netwerk dat in kaart wordt gebracht wordt vervolgens ingezet voor de Jongerentop en voor een duurzame verbinding met jongeren in de stad, d.w.z. jongeren die zowel formeel als informeel zijn georganiseerd.

Young010 en de RRKC

Er is opnieuw contact gelegd met de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. Door de drukte rondom het Rotterdam Cultuurplan, is in overleg met het RRKC besloten de voorbereidingen rondom de intervisie te verschuiven naar het najaar van 2020.

JONGERENTOP

De ervaring leert dat jongeren de behoefte hebben om fysiek bij elkaar te komen, om elkaar te ontmoeten, te discussiëren en ervaringen uit te wisselen. LOKAAL organiseert in 2020 een Jongerentop in samenwerking met Young010. LOKAAL ziet dit als een uitgelezen kans om het parallelle traject binnen de gebieden en de stedelijke raad bij elkaar te brengen en de samenhang tussen deze onderdelen te verstevigen en te bestendigen.

De Jongerentop heeft de volgende doelen:

1. Het verbinden van kennis die opgedaan is in het stedelijk jongerencollectief Young010 met de kennis die is ontstaan door jongerenparticipatie in de gebieden;
2. Organiseren van (fysieke) ontmoeting tussen Rotterdamse jongeren in de leeftijd 13 tot 23 jaar, waarbij de jongeren met elkaar in gesprek gaan over jongerenparticipatie algemeen en verschillende 'jongerenthema's' in bijzonder.
3. Het in kaart brengen van de opbrengsten van twee jaar Young010. Op deze opbrengsten kan doorgebouwd worden in de nieuwe periode Young010. Dit zorgt voor een verduurzaming van (en nieuwe investering in) jongerenparticipatie in de stad.

De Jongerentop wordt qua vorm en inhoud gebaseerd op de manier waarop LOKAAL de G1000 Rotterdam in 2017 organiseerde in de Doelen. Het is de bedoeling dat de organisatie

in nauwe samenwerking met de jongeren van Young010 en actieve jongeren in de gebieden tot stand komt.

2.3 OVERIGE OPDRACHTGEVERS

2.3.1. 'Durf te denken', Socratische gesprekken op het Mbo

De Stichting Bevordering Maatschappelijke Dienstverlening Rotterdam heeft op 17 maart 2017 voor twee schooljaren aan Stichting LOKAAL een subsidie verleend van in totaal €60.000. Het betrof een educatief project voor het Mbo, dat gebaseerd is op het gedachtegoed van de vroege verlichtingsfilosoof Pierre Bayle en bestaat uit een lesprogramma socratische dialoog en debatvaardigheden voor mbo studenten.

Inmiddels zijn er twee jaar verstreken en heeft LOKAAL dankzij de subsidie van de Stichting verschillende mooie resultaten mogen behalen én najaar 2019 een convenant kunnen sluiten met een tweetal sterke maatschappelijke partners: het Albeda en het Zadkine College. Met hen gaan we de komende jaren samenwerken aan een leerlijn burgerschap in het Mbo. Dit doen we ook in nauwe samenwerking met de griffie van de gemeente Rotterdam. Door deze samenwerking kunnen we voldoen aan twee van de doelstellingen van dit project: een grote groep jongeren bereiken en beroeren én hen een kans geven hun stem te laten horen in de Rotterdamse democratie.

Omdat wij graag de komende jaren ons werk op dit gebied voortzetten en verduurzamen hebben wij wederom een nieuwe tweejarige subsidie voor het schooljaar 2019/2020 en het schooljaar 2020/2021 aangevraagd en gekregen. Wij hebben daarbij de ambitie onze aanpak methodisch overdraagbaar maken middels een lesboek en een Mbo Jongerentop.

2.3.2. Vrijheidsdebat 5 mei

Jaarlijks organiseert LOKAAL op 5 mei tijdens het Bevrijdingsfestival in Rotterdam het Vrijheidsdebat. In voorbereiding op dit debat voerde LOKAAL socratische gesprekken met Mbo studenten.

Tijdens het Vrijheidsdebat gingen wij met jongeren in debat over de vraag: 'Wat betekent vrijheid voor jou?' En, dit jaar, aansluitend op het jaarthema: 'Wat betekent het om in vrijheid te kiezen?'

LOKAAL koos dit jaar, net als vorig jaar, voor een socratische debatvorm. Hierin draait het niet zozeer om het verdedigen van stellingen, maar om het voorleggen van dilemma's. Zo'n 20 Mbo-studenten van het Zadkine waren, naast de andere podiumgasten, hiervoor uitgenodigd.

Dit gesprek wordt door LOKAAL met de jongeren voorbereid door middel van een lessenreeks over democratie, de rechtsstaat en vrijheid.

Te gast waren o.a.: Dare to be Grey, Dorine Cleton (voorzitter [Platform Levensbeschouwelijke en Religieuze Organisaties Rotterdam](#)), Stijn Sieckelinc (filosofische pedagoog, [gespecialiseerd in jongeren en idealen](#)) en veteranen Aloys Bijl, Maarten Prins en Frans Schoots.

Het debat wordt afgesloten door Julie, spoken word artiest en student aan de Mbo Theaterschool, gespreksleiding was in handen van Léon van Geest.

2.3.3 Code Groen

In het kader van Code Groen –een educatief project van Jeugdtheater Hofplein en de SKVR– waarin wordt toegewerkt naar een kindercongres waar kinderen hun visie op de toekomst geven. In de aanloop daarnaar toe trainde LOKAAL voorjaar 2019 een groep enthousiaste kunstenaars in het voeren van een socratisch gesprek. De kunstenaars namen hierna de leerlingen van maar liefst 10 basisscholen mee op excursie. Verschillende innovatieve bedrijven en organisaties in Rotterdam werden bezocht; van Museum Rotterdam tot Blue City, van Huize Middelland tot de Dakakker. De kinderen werd gevraagd hun creativiteit, verbeelding en denkkraft in te zetten om een (duurzame) oplossing voor de toekomst te bedenken en verbeelden.

Onder begeleiding van de door LOKAAL getrainde kunstenaars én een ervaren gespreksleider van LOKAAL gingen zij vervolgens met elkaar in gesprek, waarbij ze werden uitgedaagd om hun eigen ideeën voor een toekomstbestendig Rotterdam uit te werken

2.3.4. Verkenning fondsen Mark Hoogstadbeurs

Naar aanleiding van het overlijden van de Rotterdamse journalist Mark Hoogstad (18-11-2018) is in Rotterdam een initiatief ontstaan van mensen die Mark goed gekend hebben; als journalist én als persoon. Veel collega's en verschillende media wensten iets te doen met zijn 'geestelijke nalatenschap', als eerbetoon. Dit alles onder de noemer 'Comité grondhouding'.

Na een eerste bijeenkomst ontstond het plan om te verkennen of het mogelijk is een journalistieke beurs op te zetten die de naam van Mark Hoogstad draagt. Een beurs die een journalist de tijd zou bieden zich in een onderwerp te verdiepen. In opdracht van de gemeente Rotterdam heeft de directeur van LOKAAL een verkenning bij verschillende fondsen gedaan en een advies geschreven over de aanpak en rechtsvorm van dit initiatief.

3. ORGANISATIE

3.1 STICHTINGSBESTUUR

In april van 2018 heeft het bestuur van LOKAAL een discussie gevoerd over de vraag of de wijze waarop LOKAAL bestuurlijk georganiseerd is nog wel passend was bij de huidige opvattingen van governance. Geconcludeerd werd dat de onafhankelijkheid van de stichting meer gebaat zou zijn bij bestuursleden die geworven worden door het bestuur zelf middels een openbare vacature in plaats van een afvaardiging van bestuursleden door politieke partijen.

Dit is de reden dat vanaf 2019 begonnen is van het werven van nieuwe bestuursleden. Begonnen is met de werving van een nieuwe voorzitter. Op 27 mei 2019 is Erwin van Braam (programmadirecteur hoger onderwijs Drechtsteden van de Hogeschool Rotterdam) voorzitter geworden van het bestuur van LOKAAL. Daarna zijn nog twee algemene bestuursleden en een nieuwe penningmeester geworven. Op de bestuursvergadering van 26 november 2019 is het zittende bestuur René Hoff en Cees Ottevanger minus de penningmeester (Petter van Raalte) afgetreden en is het nieuwe bestuur Frederique Kreeftenberg, Sharida Noormohamed, Jan Andries Wolthuis minus de penningmeester (Jan Schonk) geïnstalleerd. Afgesproken werd dat de zittende penningmeester, Petter van Raalte, een overdracht zou doen aan de nieuwe penningmeester en dat op basis van deze overdracht decharge verleend kon worden aan de zittende penningmeester. Dit is op 18 december 2019 gebeurd.

Het bestuur van LOKAAL is een betrokken bestuur op afstand en heeft in 2019 haar taken naar behoren uitgevoerd. In 2019 is het bestuur negen keer bij elkaar gekomen. De bestuursleden van LOKAAL vervullen deze functie onbezoldigd.

De stichting kende in 2019 de volgende bestuursleden:

- Erwin van Braam – voorzitter (periode mei–december)
- Rene Hoff – algemeen bestuurslid (periode januari – november)
- Frederique Kreeftenberg – algemeen bestuurslid (periode november – december)
- Sharida Noormohamed – algemeen bestuurslid (periode november – december)
- Cees Ottevanger – algemeen bestuurslid (periode januari – november)
- Petter van Raalte – algemeen bestuurslid (periode januari – december)
- Jan Schonk – penningmeester (periode november – december)
- Simone Wolthuis – voorzitter (periode januari – mei)
- Jan Andries Wolthuis – algemeen bestuurslid (periode november–december)

3.2 MEDEWERKERS EN PLATFORMS

- Astrid Boonstoppel – functie: communicatiemedewerker (periode januari – december, 32 uur)
- Liesbeth Levy – functie: directeur (periode januari – december, 32 uur)
- Asma El Fassi – functie: medewerker debat (periode september – december, 28 uur)

- Lonneke van der Noordt – functie: projectleider (periode januari – juli, 32 uur)
- Ivana Pilipovic – functie: procesbegeleider Young010 (periode september – december, 24 uur)
- Mael Vanhelsuwé – functie: procesbegeleider Young010 (periode januari – maart, 24 uur)
- Sjoukje Vermeer – functie: projectmanagement (periode: januari – december, 4 uur)
- Hidde Visser – functie: algemeen medewerker (periode: juli – december, 16 uur)

LOKAAL moet met een bescheiden subsidie een groot aantal prestaties neerzetten en daarnaast extra projecten binnenhalen om de begroting dekkend te krijgen. Dit vraagt veel van de medewerkers. Het huidige team is hecht en de sfeer is ondanks de grote werkdruk constructief, maar het feit dat LOKAAL het moet doen zonder overhead subsidie maakt wel dat er sprake is van structurele onderbezetting.

In 2019 is daarom gewerkt met een freelance projectleider voor het SMDR project 'Durf te denken' en een freelance projectleider voor de Jongerentop. Voor de cursussen en trainingen werkt LOKAAL met vaste zzp'ers. Bij de beschrijving van de verschillende activiteiten staan de namen van de personen die in 2019 trainingen en cursussen uitvoerden genoemd.

Platforms

De directeur van LOKAAL is lid van de initiatiefgroep 14 mei en vaste gastdocent filosofie en levensbeschouwing aan de Fontys Hogeschool in Tilburg en als buitenpromovendus verbonden aan de Universiteit van Humanistiek in Utrecht.

3.3 COMMUNICATIE

Voor LOKAAL is communicatie een belangrijk en intrinsiek onderdeel voor zowel corporate- als projectniveau. Hiervoor worden nieuwe communicatie- en marketingtrends nauwlettend in de gaten gehouden en vertaald naar het werkveld van LOKAAL.

Informatieverspreiding vindt naar schatting voor 90 procent online plaats, hoewel er voor bepaalde projecten (zoals bv. het Groot Jongerendebat Rotterdam/GJR) ook hardcopy/papieren publicaties *in house* worden geproduceerd (tekst en vormgeving) én verspreid onder onze stakeholders (docenten/scholen, politici, College van B&W, ambtenaren, etc.).

Algemeen: in cijfers

Twitter – 2283 volgers Facebook – 1244 paginavolgers Nieuwsbrief – 1286 abonnees Young010 Facebook – 322 paginavolgers Young010 Instagram – 352 volgers
--

Werving cursussen en trainingen

Het afgelopen jaar zijn zonder uitzondering de cursussen en trainingen van LOKAAL uitverkocht. Dit geldt dus zowel voor de Basiscursussen Gemeentepolitiek en de Masterclass lokale democratie, maar ook bijvoorbeeld voor de trainingen die vallen onder de LOKAAL Academie, zoals de cursus Socratische dialoog.

Een greep uit de reacties van cursisten:

- Goede organisatie, goede masters, enthousiasme.
- Stuk voor stuk inspirerende avonden
- Open en inspirerend
- Sommige onderdelen waren te kort. Ik had graag vier lessen bijvoorbeeld over burgerinitiatieven gepraat.
- De reeks gaf een goed beeld van de lokale democratie. Ik had graag meer dagen bijeen gekomen.

Werving overige publieke activiteiten

Per activiteit (en per debat-/gespreksonderwerp) wordt de doelgroep bepaald en aangepast. Dit zorgt voor een door het jaar heen zeer divers en breed Rotterdams publiek: Rotterdammers met verschillende achtergronden, leeftijden en interesses worden aangesproken en aangetrokken door onze programmering.

Denk bijvoorbeeld aan een debat over luchtkwaliteit, waar (de achterban van) milieu- en natuurorganisaties op af kwamen, maar denk ook bijvoorbeeld een DRAAD over de bouwplannen rondom Parkhaven. Hier kwamen weer veel bewoners en betrokkenen/benadeelden naartoe.

Extra bijzonder was het bereik van een van de klappers van 2019, het debat in het Bibliotheektheater met Beau van Erven Dorens. Dit was binnen 10 minuten uitverkocht.

Persbenadering

De banden met de verschillende lokale en landelijke nieuwsmedia zijn goed te noemen.

Sinds de relatie met het AD/RD het afgelopen jaar wat is bekoeld, is er minder aandacht voor de activiteiten van LOKAAL geweest in het AD/RD. Hier staat echter tegenover dat de banden met Vers Beton, OPEN Rotterdam en FunX extra zijn aangehaald en dat in de jury van de verkiezing voor de Beste Politicus van Rotterdam verschillende Rotterdamse journalisten zijn samengekomen, wat heeft bijgedragen aan onze bekendheid onder deze journalisten.

Een belangrijk punt in de communicatie van LOKAAL is de zichtbaarheid, 'kernboodschap vastheid' en herkenbaarheid van de directeur als boegbeeld van de organisatie.

3.4 FINANCIËN

Stichting LOKAAL sluit dit boekjaar af met een negatief resultaat van € 70.642,-

Dit heeft verschillende oorzaken:

1. Er is een begroting in 2019 gemaakt met een acquisitie opgave van netto € 55.000,- (exclusief externe kosten, die bedroegen ook € 55.000,-). Met het personeelsbestand van 2019 bleek het niet mogelijk te zijn om € 55.000,- extra uren om te zetten. Het personeel had de handen vol aan de BCO en MO projecten.
2. In de begroting van 2019 is uitgegaan van een subsidie van € 151.250,- voor Young010. In maart 2019 was pas duidelijk dat we ca. € 70.000,- minder zouden krijgen maar dat we wel dezelfde prestaties moesten behalen. Er waren in totaal 32 uren toegekend aan Young 010 (16 uur secretaris/beleidsmedewerker, en 16 uur ondersteuning).
3. De Jongerentop (was acquisitieopgave) is weliswaar binnengehaald, maar de werkzaamheden vonden voor het grootste gedeelte plaats in 2020 waardoor de acquisitieopgave niet geheel is ingelost. Wel zijn er andere projecten binnengehaald die deels door Liesbeth zijn uitgevoerd, deels door externen.
4. Er is een medewerker afgevoerd waarvoor juridische kosten zijn gemaakt en extra salariskosten voor nieuw personeel. Deze kosten zijn gedeeltelijk gedekt door de opgebouwde reserve personeel.

4. JAARREKENING

4.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (NA VERWERKING EXPLOITATIERESULTAAT)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris	3.662	3.662	5.266	5.266
<i>Financiële vaste activa</i>				
Overige vorderingen	4.719	4.719	4.719	4.719
Vlottende activa				
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>				
Debiteuren	6.220		3.954	
Overlopende activa	48.056	54.276	103.886	107.840
<i>Liquide middelen</i>		86.011		51.257
Totale activa		<u>148.668</u>		<u>169.082</u>
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
Vrij besteedbaar vermogen	100		100	
Bestemmingsreserves	495	595	71.137	71.237
Kortlopende schulden				
Crediteuren	4.685		6.060	
Loonheffing en pensioenpremie	11.636		12.332	
Overige kortlopende schulden	131.752	148.073	79.453	97.845
Totale passiva		<u>148.668</u>		<u>169.082</u>

4.2 EXPLOITATIEREKENING OVER 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
Opbrengsten		352.348		443.215
Directe kosten projecten		95.050		137.445
Bruto exploitatieresultaat		<u>257.298</u>		<u>305.770</u>
Personeelskosten	259.485		228.284	
Afschrijvingskosten	1.604		2.869	
Overige exploitatiekosten	66.661		73.470	
		<u>327.750</u>		<u>304.623</u>
Exploitatieresultaat voor financiële baten en lasten		<u>-70.452</u>		<u>1.147</u>
Rentelasten en bankkosten	-190		-263	
Som der financiële baten en lasten		<u>-190</u>		<u>-263</u>
Exploitatieresultaat		<u><u>-70.642</u></u>		<u><u>884</u></u>
Verwerking Exploitatieresultaat				
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Huisvesting- en inrichting		-65.642		20.000
Risicoreserve		0		18.729
Personeel		-5.000		0
		<u><u>-70.642</u></u>		<u><u>38.729</u></u>
In boekjaar ten laste van het vrij besteedbaar vermogen		<u><u>0</u></u>		<u><u>0</u></u>

4.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en is in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het exploitatieresultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Vorderingen

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Stichtingsvermogen

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd uit de bestemming van het exploitatieresultaat op basis van besluitvorming van het bestuur van de stichting en binnen de hiervoor door de subsidiegever vastgestelde kaders. Uitgaven waarvoor een bestemmingsreserve is gevormd, worden ten laste van de exploitatierekening gebracht in het jaar waarin de uitgaven plaatsvinden. De bestemmingsreserves worden dien overeenkomstig verminderd en toegevoegd aan het vrij besteedbaar vermogen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Opbrengsten

Subsidies worden conform de subsidietoezegging als opbrengst meegenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor de overlopende projecten worden de baten aan het jaar toegerekend op basis van de gerealiseerde projectkosten. Er wordt tussentijds geen positief resultaat op projecten verantwoord. Te verwachten verliezen op lopende projecten worden in het boekjaar verantwoord.

Exploitatiekosten

De exploitatiekosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

4.4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Totaal 2019	Totaal 2018
	€	€
Aanschafwaarde	71.709	67.119
Cumulatieve afschrijvingen	-66.443	-63.574
Boekwaarde per 1 januari	5.266	3.545
Investeringen	0	4.590
Afschrijvingen	-1.604	-2.869
Mutaties	-1.604	1.721
Aanschafwaarde	71.709	71.709
Cumulatieve afschrijvingen	-68.047	-66.443
Boekwaarde per 31 december	3.662	5.266

Afschrijving vindt plaats op basis van een vast percentage van 20% per jaar.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

Waarborgsom huur	4.719	4.719
------------------	-------	-------

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Debiteuren		
Saldo volgens debiteurenlijst	6.220	3.954

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Overlopende activa

Huisvestingskosten	2.421	2.360
Kantoorkosten	0	54
Verkoopkosten	952	0
Algemene kosten	272	272
Nog te ontvangen subsidies	27.347	88.700
Nog te factureren omzet	17.064	12.500
	48.056	103.886

Liquide middelen

ING betaalrekening 06.61.57.73.84
 ING betaalrekening 06.57.51.53.53
 ING Spaarrekening 06.57.51.53.53
 ING Spaarrekening 06.61.57.73.84

31-12-2019	31-12-2018
€	€
9	9
30.662	5.908
5.043	5.043
50.297	40.297
<u>86.011</u>	<u>51.257</u>

PASSIVA

STICHTINGSVERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

Saldo per 31 december

2019	2018
€	€
<u>100</u>	<u>100</u>

Bestemmingsreserves

Saldo per 1 januari
 Uit exploitatieresultaat boekjaar
 Saldo per 31 december

71.137	70.253
-70.642	884
<u>495</u>	<u>71.137</u>

Specificatie bestemmingsreserves

Risicoreserve

Saldo per 1 januari
 Overboeking vanuit reserve huisvesting en inrichting
 Uit exploitatieresultaat boekjaar
 Saldo per 31 december

66.137	45.253
0	20.000
-65.642	884
<u>495</u>	<u>66.137</u>

Huisvesting en inrichting

Stand per 1 januari
 Uit exploitatieresultaat boekjaar
 Overboeking naar risicoreserve
 Saldo per 31 december

0	20.000
0	0
0	-20.000
<u>0</u>	<u>0</u>

Personeel

Stand per 1 januari
 Uit exploitatieresultaat boekjaar
 Saldo per 31 december

5.000	5.000
-5.000	0
<u>0</u>	<u>5.000</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	4.685	6.060
Loonheffing en pensioenpremie		
Loonheffing	10.909	12.332
Premies pensioen	727	0
	11.636	12.332
<i>Loonheffing</i>		
Loonheffing laatste periode	10.909	12.332
<i>Premies pensioen</i>		
Pensioenen	727	0
Overige kortlopende schulden		
Te betalen vakantiegeld inclusief sociale lasten	9.027	6.476
Te betalen vakantiedagen inclusief sociale lasten	4.068	4.068
Algemene kosten	1.517	1.500
Directe kosten	0	1.355
Bankkosten	0	54
Vooruit ontvangen subsidies	21.140	10.000
Vooruit gefactureerde omzet	55.000	15.000
Teveel ontvangen subsidies	41.000	41.000
	131.752	79.453

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting is per 1 juni 2018 een vijfjarige financiële verplichting aangegaan inzake de huur van het kantoorpand aan de Goudsesingel (€ 28.314 per jaar). Met betrekking tot deze huurverplichting is een borgsom betaald ter hoogte van 2 maanden huur ad € 4.719.

4.5 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2019

	2019 €	2018 €
Opbrengsten		
BSD subsidie	164.000	184.000
MO subsidie	140.324	125.995
Young 010	48.024	133.220
	<u>352.348</u>	<u>443.215</u>
Directe kosten projecten		
Inhuur derden	76.675	97.301
Communicatiekosten	1.887	2.422
Accomodatie	10.162	32.236
Overige directe kosten	6.326	5.486
	<u>95.050</u>	<u>137.445</u>
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	187.355	168.287
Sociale lasten	37.212	32.984
Pensioenlasten	3.810	4.859
Overige personeelskosten	31.108	22.154
	<u>259.485</u>	<u>228.284</u>
Gedurende 2019 waren gemiddeld 4 werknemers (FTE) in dienst. In 2018 waren dit 3,5 werknemers (FTE). De stichting wordt bestuurd door een onbezoldigd bestuur. De stichting is pensioenpremies verschuldigd op basis van een toegezegde-bijdrageregeling. Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan pensioenregelingen en daaraan gerelateerde regelingen op basis van een toegezegde-bijdrageregeling worden als last in de exploitatierekening verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.		
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten inventaris	<u>1.604</u>	<u>2.869</u>
Overige exploitatiekosten		
Huisvestingskosten	29.712	35.064
Verkoopkosten	1.042	4.068
Kantoorkosten	10.240	10.957
Algemene kosten	25.667	23.381
	<u>66.661</u>	<u>73.470</u>
Financiële baten en lasten		
Rentelasten en bankkosten		
Bankkosten	<u>190</u>	<u>263</u>

4.6 SPECIFICATIE OPBRENGSTEN 2019

	2019
	€
Bestuurs- en Concernondersteuning Gemeente Rotterdam	
Activiteiten jaarplan 2019	164.000
Maatschappelijke Ontwikkeling Gemeente Rotterdam	
Groot Jongerendebat Rotterdam	24.750
Young 010	81.010
	105.760
Overige opbrengsten	
Young 010	19.564
SMDR	25.000
Jongerentop	15.000
Bevrijdingsfestival	8.850
Cursusgelden	4.304
Overige projecten	9.870
	82.588
	Toegerekend
	€
Opbrengsten	
Bestuurs- en Concernondersteuning Gemeente Rotterdam	164.000
Maatschappelijke Ontwikkeling Gemeente Rotterdam	105.760
Overige opbrengsten	82.588
Totaal opbrengsten	352.348

4.7 BEGROTING T.O.V. EXPLOITATIERESULTAAT

	Begroot 2019 €	Exploitatie 2019 €	Exploitatie 2018 €
Opbrengsten			
BSD subsidie	169.000	164.000	184.000
MO subsidie	199.250	105.760	125.995
Overige opbrengsten	163.050	82.588	133.220
	<u>531.300</u>	<u>352.348</u>	<u>443.215</u>
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	272.418	259.485	228.284
Huisvestingskosten	33.420	29.712	35.064
Algemene kosten	35.420	38.553	41.275
Directe kosten projecten	185.870	95.050	137.445
	<u>527.128</u>	<u>422.800</u>	<u>442.068</u>
Financiële baten en lasten			
Rentelasten en bankkosten	<u>0</u>	<u>-190</u>	<u>-263</u>
Exploitatieresultaat	<u>4.172</u>	<u>-70.642</u>	<u>884</u>